

ELŐFIZETÉS ÁR
Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Börmentelen levelek csak ismert keszeztől fogadtatnak el.

Készíttető neve adatnak vissza.

Egyes szám ára 20 kr.

A nyilatkozat minden garandorsor díjja 20 kr.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HIRDETÉSI DÍJ:
Hivatalos hirdetéseknek:
Minden egyes szó után 1 kr.
Azonsfelül bélyeg 20 kr.

Kiemelt díszbetűt a közzétett hirdetésekért természetesen minden 10 centiméter után 3 kr számítanak.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetés a „Zemplén” nyomdába küldendők.

HIVATALOS RÉSZ.

617. sz. Zemplénavarmegye tanfelügyelőjéről.

Az Amerikába való kivándorlás megyénk különböző vidékein, különösen pedig a magyar községekben újabb időben mindig nagyobb-nagyobb mértékben tapasztalható; s leginkább feltűnő az, hogy a hiszékeny népet ámitó ágensek, csekélyebb jutalmak ígéretése mellett most már a néptanítókat igyekeznek hatalmukba keríteni, hogy ők mint a néppel leggyakrabban s legkönynyebben érintkezők, legyenek segítségükre, úgy a magyar államra, mint a kivándorló honpolgárok nagy részére igen veszélyes és kelletlen üzérkedések könnyebben történhető folytatására.

A hivatását felfogni s átérezni képes magyar néptanító undorral fog elfordulni az ily kísértésektől; mert tudja, hogy nekie egyik legszebb és legszentebb kötelessége a nevelése s gondozása alá bízott növendékeket e haza s törvényei iránti szeretetre s tisztelre oktítani; de szent kötelessége egyszeremind a szülőket, valamint a honpolgárokat és honleányokat is figyelmessé tenni mindazon körülményekre, melyek károsak lehetnek a haza, valamint az ő saját jövőjükre nézve.

Midőn tehát ezen szent kötelességek teljesítésére, az Amerikába való kivándorlás törvényellenes és veszélyes voltának a néppel leendő közlésére fehimov a vezetésem alatt levő tankerület hazafias érzésű t. c. tanítóit, egyszeremind utasítom s felhívom mindnyájukat, hogy ha tudomást szereznek oly egyénekéről, kik egyes községekben a honpolgárokat s honleányokat, családapákat s anyákat az Amerikába való kivándorlásra csábítgatják, vagy a kivándorlás közvetítőjéül ajánlkoznak, ezeket az illető közigazgatási hatóságok bejelenteni legelső kötelességüknek ismerjék.

Reményem, Zemplénavarmegye hazafias érzelmű tanítói között egy sem fog találkozni olyan, ki saját hazája kárára ezen lélekkufárok seregébe hajlandó volna beállni. De ha e reményben csalatkoznom s az ellenkezőt kellene tapasztalnom, hivatalos állásomból kifolyólag mindent elfogok követni, hogy a legszentebb kötelességről, a hazaszeretetről s törvények iránti tisztelettel megfellelkező egyén kellő szigorral büntetessék.

S. a.-Ujhely, 1888. április hó 25-én.

Nemes Lajos,
kir. tanácsos és tanfelügyelő.

4447. sz. Zemplénavarmegye alispánjától.
10 főszolgabíróknak.

A községi előljárósággal leendő közlés végett másolatban azon felhívással adatik ki, hogy annak pontos megtartására a községek előljárói szigoruan kötelezendők.

S. a.-Ujhely, 1888. március 29.

Alispán h. Viczmándy Ödön,
főjegyző.

Másolat.

11381/IV. 1888. sz. A m. kir. pénzügyigazgatóságtól. A tekintetes megyei alispáni hivatalnak S. a.-Ujhelyt. Tapasztaltatott, hogy juhok, kecskék és sertés levelek kiállításával megbízott községi előljárók és községek az 1887. évi XLV t. c. 16. §-ában foglalt azon intézkedést, hogy az említett állatokról a marhalevelek a forgalomban lévő bélyegzett 5 kros marhalevél úrlapon állítandók ki, tekinteten kívül hagyják és ezen állatokról a leveleket a bélyegzett marhalevelek mellőzésével részint bélyegtelenül részint általuk bélyegzett papírral állítják ki, de a felragasztott bélyegzet a kiállítás keltével és a kiállító nevével át nem írják. Tisztelettel megkerestetik a tekintetes alispáni hivatal, miszerint a juhok, kecskék és sertés levelek kiállításával megbízott közegeket sürgősen szigoruan utasítani sziveskedjék, hogy a juhok, kecskék és sertésekről szóló leveleket bélyegzett 5 kros marhalevelek felhasználásával állítsák ki, ha pedig egy fél az említett állatokból egyszerre 10 drbnál többet hajt vására s egy 5 kros bélyegjegyek felragasztása válik szükségszerűvé, az így felragasztott bélyegjegyet a marhalevelek kiállításának keltével és a kiállító nevével írják át, s hogy általában a nagymélt. m. kir. pü. minis-
teriumnak m. évi december 26-án 72927. sz. a. kelt körrendeletében foglalt intézkedéseket tartásá-
ba, mivel ellen esetben ezen kir. pénzügyigazgatóság kénytelen lesz őket a törvény rendelte bír-
sághoz elmarasztalni. Kassán, 1888. március hó
20-án. Wenkhar s. k.

6454. sz.

Zemplén vármegye alispánjától.

Hirdetmény.

A viz jogról szóló 1885. évi XXIII. t. cikk által szabályozott vízhasználati jogositványok bejelentésére az ezen törvény 189. §-ában kitűzött határidő 1887. évi december 31-én lejárván, jól-
lehet a vízhasználatra jogositottak jogositványaik bejelentésére az 1886. évi aug. 20-án 10568. to-

vább 1887. évi május 1-én 2604. s végre októ-
ber 10-én 12458. számok alatt kibocsátott általá-
nos hirdetményeim által felhívattak, nehogy azon-
ban a bejelentések elmulasztása miatt a vármegye
területén fennálló vízi művek tulajdonosaira, akár
a hirdetmények hiányos közzé tétele, akár azok
figyelmetlenül kívül hagyása folytán joghátrányok
származzanak, az idézett törvény 191. §-a alapján
felszólítottam a vármegye területén lévő vízi művek
azon tulajdonosait, kik hirdetményeimre jogosit-
ványukat be nem mutatták, vagy jogositványuk-
at igazolni nem tudják, hogy a 161. §-a értelmében
ezen hirdetmény keltétől számított 6 hónap
alatt vagyis bezárólag 1888. október 25. napjáig
a vízhasználati engedélyért hozzám annál bizo-
nyosabban folyamodjanak, mivel ennek elmulasztá-
sa esetén vízi műveik nemlétezőnek fognak
tekinteni.

A 161. §-a értelmében beadandó kérvény-
ben, mely szakértő által készített rajzokkal és ter-
vekkel szerelendő fel, következőket kell előadni.
1. A munkálat terjedelmét és célját, azon-
kívül vízhasználatoknál azon viz és hely megne-
vezését, a hol a munkálat tervezetlik és a szük-
séglendő vízmennyiséget;

2. a bemutatott terv alapján eszközölendő
munkálatok létesítésének nemét és módját;

3. a munkálatból várando előnyt és azon
hátrányt, mely annak elmaradása esetén elő áll;

4. mindazon vízhasználati jogositvánnyal bí-
rók és már érdekelt megnevezését kiknek jogai
a tervezett munkálat által érintetnek és azoknak
netáni nyilatkozatait;

5. azon területek, vizek és vízi művek rész-
letes megjelölését, melyek megszerzendők, vagy
szolgálatmal terhelendők, úgy szintén azok tulaj-
donosainak neveit. — (161. §. 1—5).

A beadványok ivenkint 50 kros, azok mel-
lékletei pedig ide értve az idézett szakértői ter-
veket is rajzokat ivenkint 15 kros bélyeggel lá-
tandók el, az engedély okiratra 1 ftos bélyeg
szükséges.

S. a.-Ujhely, 1888. április 25.

Alispán helyett: Viczmándy Ödön,
főjegyző.

1—3

122/888. sz. S. a.-ujhelyi járás főszolgabírájától.

Körövény.

Pintér Károly pékstanonc S. a.-Ujhelyből Bá-
nóczy Kálmán péksütődjéből tegnap délután meg-
szökött, magával vivén a segédek tulajdonát ké-
pező következő tárgyakat:

a testvéreknek, hogy szorgalmas kutatás és viz-
sgálódás, összehasonlítás, egyengetés és kiegyenli-
tés által oda hassanak, hogy a szabadkőműves-
ség tiszta, burkolatlan és egyszerű tanait érve-
nyesítsük, de ne riadjunk vissza a vélemények
harcától sem, bármily ellentétesek legyenek is
azok, mert éppen ez által járulhatunk hozzá az
eszmék valódi tisztításához, a mi a királyi művé-
szet nemes és egyszerű alapelveinek földérésére
vezet. Mindenek előtt azonban két alapelv jel-
lemzi törekvésünket: a lelkiismeretes szabadság
és a türelmesség.

A walesi herceg szorgalmas látogatója Nagy-
páholyának s alig három éve, hogy legidősebb
fiát maga vezette be és vette föl a szövetségbe.
A mult évben, az angol királynő 50 éves jubi-
leoma alkalmából az ő elnöklété alatt tartott fé-
nyes díszmunkán a walesi herceg beszédében
a következőket mondá: „E díszes munka fényes
bizonyossága a trónhoz való ragaszkodásnak és hü-
ségnek a szabadkőművesség részéről, mely jól
tudja, hogy az angol uralkodóház tagjai tehetsé-
gükhöz képest mindent elkövetnek, hogy a sza-
badkőművességet támogassák és megerősítsék.”

Oszkár svéd király ünnepélye alkalmakor
a páholyokban tartott buzditó és oktató beszédeit
két teljes kötetben tettem közzé néhány év előtt
s e két kötetben a szabadkőművesség iránti lel-
kesedését és ragaszkodását sokszor meghatóan
fejezi ki.

Ernő szász-koborgóthai herceg huszonöt
évig volt páholyának főmestere (elnöke) s ily mi-

TÁRCA.

A szabadkőművességről.

(Folytatása és vége.)

Franciaországban: Voltaire, Lafayette, Fénelon, Turgot, Hugo Viktor, Cábacéres, Cremieux, Louis Blanc, Littré, Chavé, Gambetta, Brisson, Jules Ferry, Paul Bert, Floquet, Napoleon Lajos, Bonaparte József, Murat tábornok stb. Angliában: Wolseley tábornok, Carnaroon lord, Byron lord, Seymour lord, Berford lord, Tennyson, a westmünsteri érsek, Archibald Campbele, Haddington gróf, minden eddigi lordmayor stb. Amerikában: a köztársasági elnökök közül: Washington, Tyler, Polk, Pirce, Buchanan, Lincoln Abrahám, Garfield sat. (Amerikai páholyban, Cincinnatiában vétezt föl a szövetségbe Kossuth Lajos is.) Belgiumban: Frére Orban, Goblet d'Alviella, Van Humbeck volt kultuszminiszter. Spanyolországban: Castelár Emil, Sagasta, Ruiz Zorilla, Beranger tábornok. Olaszországban: Garibaldi, Marzini, Depretis, a volt és Crispi a mai miniszterelnök sat. Németországban: Blantschli, Lessing, Kaut, Hegel, Gothe, Herder, Wieland, Börne, Bürger, Chamion, Fidte, Rückert, Freiligrath, Auerbach Berthold, számos német miniszter stb.

Több országban maguk az uralkodók veszik pártfogásukba ezt az intézményt. A szövetségnek ma tényleg tagjai: III. Frigyes német császár,

II. Oszkár Svédország királya, IX. Keresztély Dánia királya, Dom Pedro Brazília császára, Kalakaua király, Edward walesi herceg és fia, Arthur connaught herceg, IV. Lajos hesseni nagy herceg, Amadeo herceg volt spanyol király, Oszkár Gusztáv Adolf Svéd- és Norvégország trónörököse, Keresztély Frigyes Vilmos Dánia trónörököse, Ernő szász-koburg-gothai herceg, Lajos Vilmos bádeni herceg, Murad szultán, Tewfik pasa Egyptom alkirálya, az indiai alkirály, Mustafa bej, Izmail herceg stb. És az uralkodóházak és tagjai nemcsak névleges védnökei a szövetségnek, hanem tényleg buzgó szabadkőművesek is, a mit a következő néhány példa bebizonyít.

I. Vilmos, a nemrég elhunyt német császár a rostocki »Lucens« páholyhoz, ennek 75 éves főnnállása alkalmából intézett üdvözlő levelében többek között a következőket írja: »A szabadkőművesség kiválóan alkalmas, hogy tagjait az igaz vallásosságra, családjuk, hivatásuk és a közélet egyéb nyilvános működése körében vállalt kötelezettségeik örvendetes és áldozatkész teljesítésére nevelje és folyton fejlődő önmegismertetés által igazán boldogítsa, sőt hogy az egész emberiség javára is áldásdús eredmények elérésére buzdítsa.«

III. Frigyes német császár a strassburgi páholyban tiszteletére rendezett ünnepen tartott beszédében többek között a következőket mondotta: »Óhajtom, hogy miként itt, úgy szerte a világon, mindjobban értsék meg és mindjobban méltányolják amaz örök igazságokat, melyeket a szabadkőművesség hirdet. Melegen ajánlhatom

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

feloszlatta a skupcinát és az új kabinet alakításával *Kresztioset* bizta meg.

Orosz kémek. *Heinsz* orosz hadosztály parancsnok és hadsegédét a gács-orosz határon hiányos utelvelek miatt letartóztatták s egyelőre Lembergbe szállították őket.

Hírek az országból.

A kir. kuria elnökévé *Szabó Miklós* nevezett ki. Installációja f. hó 1-én ment végbe a kuria teljes és diszülésén.

Sárosvármegye főispánjává *Szmrecsányi Fendő* budapesti ítéletbíró neveztetett ki. A nyugalombamba lépett volt főispán, *Mattyasovszky*-nak a király a Szent-István-rend kiskeresztjét adományozta.

Mária Terézia, Magyarország néhai királyának szobrát f. hó 13-án leplezik le Bécsben. A nagyszabású ünnepen Magyarországot fényes küldöttségek fogják képviselni. A magyar klérus képviselői *Zalka, Császa, Bende* és *Bubics* püspökök lesznek.

Szőgyény-Marich László országbíró tegnap ünnepelte aranylakodalmát életének hú párjával, nemeskeblű nejével.

Különfélék.

(Rudolf trónörökös) Ő fensége, gyalogsági főfelügyelő, az ország területén fekvő összes gyalogsági csapatok felett szemle körútját folytatja. Az újhelyi állomáson f. hó 3-án d. u. 3 óra 49 perckor utazott keresztül Munkács és Ungvár felé az ottani helyőrségek megtekintésére; visszajövet másnap, 4-én esti 9 órakor érinté városunkat. A főherceg kívánsága folytán a köruton mindenféle ünnepies üdvözlések elmaradnak.

(Himen.) *Molnár Béla* vármegyénk reményteljes fiának *Móricz Annával* történt egybekelését nagy kiterjedésű ismerőseivel következő családi értesítés tudatja: „*Parnói Molnár József* királyi tanácsos, örömmel jelenti fiának *Bélnak*, tecsői *Móricz Pál* országgyűlési képviselő és neje mezői *Miskóczy Borbála* leányával *Annával*, Budapestben az egyetemi templomban 1888. május 5-én d. e. 1/2 11 órakor történendő egybekelését. Budapest, 1888. április havában.“ A szerelem édes örömei és a családi boldogság minden neme legyen a frigy hú kísérelje messze a Rubikon határáig.

(Személyi hír) Dr. *Sebeők Antal*, m. kir. honvéd ezredorvos a tényleges állományban a májusi kinevezések alkalmával I. osztályú ezredorvossá lett elő léptetve. Gratulálunk!

(Reiacsics Dániel) helybeli telekkönyvi hivatalnok Budapestre s, telekkönyvvezetővé neveztetvén ki, városunkban eltöltött tíz évi kedves emlékeitől áthatottan, legmélyebb búcsúüdvözlését fejezi ki számos ösmerőseinek.

(Árvizkárosultjaink segélyezése.) A központi segélyező bizottság legutóbb tartott ülésén — a mennyiben a tervezett működés előadásra valamely első rangú művésznek megnyerése ez időszaki akadályokba ütközik, folyó hó 27-én a „Torzsáson“ belépő díjak mellett jótékony célú tavaszi multság rendezését határozta el a vármegyei árvizkárosultak javára. A multság az előnyösen ismert népszerű közcsoport mintájára tervezetik, és így nagyon természetes, hogy annak sikere városunk lelkes hölgyeinek részvételétől függ, miért is e rendező-bizottság f. hó 6-án d. u. 3 órára a helybeli hölgyközönységet a végleges megállapodások tárgyában tartandó értekezletre egybehívja. A multak után bizton remélhetjük, hogy azon hév, mely a jótékony anyagok eladására valóhányszor nemes eszmék kerültek napirendre, minden alkalommal veszt-tüzként fellobogott, a szenvedőket ezentúl is hállára kötelező tettekben fog nyilvánulni. Miután továbbá a rögtön segélynyújtásnak szüksége immármegszűnt, elhatározta a segély. bizottság a begyűlt életművek eladását, melynek megtörténte után a begyűlt adományokról és a teljesített segélyezésről leszámol s az összes kézpénzt a vármegye közönységének bemutatja; a mely által a szenvedett kár és a rendelkezésre álló összeg mérvéhez képest a segélykiadás annak idején eszközöltetni fog. — Tegnap este a gyártelepi derék dalegyesület a városi színház termében árvizkárosultjaink javára táncos egybekötött hangversenyt rendezett, melynek előre látott sikeréről jövő számunkban referálunk.

(Árvizkárosultjaink) részére feladott vetőmag és építkezési faküldeményeket a m. északeleti vasuti társulat 50%-tól szállítási kedvezményben fogja részesíteni.

(Vármegyénk ügybuzgó főispánja) ez évben is megkezdette már körutazásait a vármegye különböző vidékein levő népiskolák meglátogatása céljából. Ápril hó 26. 27. és 28-án, a kir. tanfelügyelőlve együtt, meglátogatta az egresi, isztáncsi, upori, terebesi, technai és parnai iskolákat; valamint a terebesi és parnai óvóiskolát. E látogatás

fáradsága kellően lón jutalmazva, mert a tótajku gyermekek részéről adott feleletek, az ezekkel folytatott magyar beszélgetések ama meggyőződéssé juttatták főispán öméltóságát, hogy ezen intézetekben teljes buzgalommal ápolgatik a magyar nyelv s hazafias szellem. A parnai iskolák s óvó meglátogatásánál jelen volt *Andrássy Géza* gróf is, s midőn a kisededóvó iskolában a magyarul beszélő gyermekek látta és hallotta, öröm sugárzott arcán; mert azon tudattal tért vissza ez intézet falai közül, hogy a kisededóvó létesítése céljából meghozott áldozata a legszebben jutalmazza azon áldozatokért, melyeket ő a magyar hazáért és nemzet érdekében meghozhat. Vajha a közügyek vezérei és a nemzet fogná fel magas tisztségét. Főispánunk látogatásait folytatni fogja.

(Esküvő.) Dr. *Friedmann Adolf*, jó hírnévnek örvendő tokaji orvos, április hó 29-én tartotta egybekelési ünnepét *Berettón, Klein Dávid* kedves és művelt leányával, *Annával*.

(A bölcsőből sirba.) Dr. *Sebeők Antal* helybeli honvéd ezredorvos családfájáról *Antal* nevű kis fiát f. hó 1-én szakította el a kérelhetlen halál. Az elhunyt kisededóvó ismerősök és jó barátok részvétel mellett f. hó 3-án helyezték öröknyugalomra. Béke poraira!

(Meggörültek.) *Ronkay József*, pósthivatalnok és *Wildmann Farkas* helybeli gombkötő. A szerencsétlenek a hatóság által már az örültek házába elszállítottak.

(Jubileom.) *Gönczy Pál* vallás-és közoktatásügyi államtitkárnak, a magyar tanügy e fáradhatatlan bajnokának félszázados jubileoma, mely Budapestben, f. hó 6-án fog megtartatni, ország-szeretettel általános érdeklődést és őszinte lelkesültséget kelt. A zempléni megyei tanító-testületet *Nemes Lajos* kir. tanfelügyelő, *Dezso Lajos* tanító-kepző intézeti igazgató, *Gerecs Lajos* polg. isk. igazgató, *Mathiasz József*, *Kurucz Vazul*, *Csécsei Pál*, *Knopfler Sándor*, *Molnár János* és *Kende Antal* fogják képviselni.

(Színházi hír.) *Tissay* Dezsőnek kassai színházát, mely jelenleg Eperjesen működik a lelkes közönség kitartó pártfogása mellett, f. hó 10-én fejezi be ottani szereplését s városunkba áttelepülve, színházunkban 12-én nyitja meg a következő művelés színvonalán álló előadásait. Műsora válogatott s nagyobb részében egészen friss darabokból van összeállítva. Csak egy-kettőt említve — az operettek közül: *Mikádó*, *Királyfogás*, *Nebántsvirág*, *Uff-király*, *Suhanc*, a drámákból: *Francillon*, *Sarah grófnő*, *Párisi*, *Jó Fülöp*, *Kökai ház*, *Chamillac*, *Constantin Abbé* stb. stb. fognak színtre kerülni. *Tissay* társulatáról a dologhoz értő „Sáros megyei Közlöny“ minden számban nagy dicsérettel emlékezett meg s így az eddig még csak jó hírből ösmert társulatnak bizvást előlegezhetjük a derék építőit. Bérletgyűjtéssel *Szilágyi Vilmos*, a társulatnak egyik számottevő tagja van megbizva, de lehet előjegyeztetni a színház igazgatónál Eperjesen is. Az új színházgátot s társulatát több oldalról vett értesítések alapján melegen ajánlhatjuk S.-a.-Ujhely s vidékének ügyszeretetébe.

(Kiderült a titok.) *Lichtman* újhelyi gertyamártó mestertől még a mult év őszén 1100 ft kézpénzt elloptak. A tett elkövetésével cselédjét *Schwarcz Eszti* gyanúsították s hogy alaposan — kisélt; mert anyja kertjében 250 fott elásva megtaláltak. Rögtön letartóztatták, de sem a megtalálást, sem a még hiányzó pénzről a vizsgálat során mit sem akart tudni. Következtesen tagadott s bizonyítékok hiányában már-már szabad lábára is helyezték, ha a véletlen — rekte börtönőr föl nem lebbenti — kabátját. Társnőinek ugyanis, kikkell egy cellában volt, a kollégaság kezdete óta felütött, hogy *Eszti*, habár a börtön dohos levegőjétől fonyadt kecséit nem volt kitől féltetni, lefekvéskor alsó ruháit le nem veti s ha ennek okát kérdezték, elfogadható okát nem adta. Hogy, hogy nem, egyik társnőjében fölébredt a gyanu, hátha a ruha rejt valamit? Legott közlést az őrről s im, a szigorú motozás *Eszti* remegő teste s legkövetlenebb leple közül diadalmasan egy zacskót emel ki, az annyit kutató 850 fott tevő ropogós bankóval telten. Így derült hát ki a titokkal a gertyamártó arca is, hogy az *Eszti* még soká legyen borult.

(Bubics Zsigmond) püspöknel ugyis, mint a kassai egyházmegyének nemes szívű és bőkezű pártfogójának, névnapja alkalmából f. hó 2-án számosan tisztelegtek. Igen becses névünnepe alkalmából fogadja öméltósága a mi részünkről is legősztentebb szerencse kívánatunkat.

(Gyászhir.) *Bánkövy* Jolán férj. *Ribó* Józsefné és gyermekek: *Zoltán*, *Bánkövy Berta*, *Mitrovich Andor* és gyermekek: *Zoltán* és *Bánkövy Bella* szomorodott szívvel jelentik atyjok, apósuk, illetve, nagyatyjok *Bánkövy József* nyugalm. II. oszt. pénzügyi fogalmazó, nyilvántartási biztos és volt 1848/9. honvéd századosnak, élete 64-ik évében, szélhűdés következtében, hosszas szenvedés után május hó 4-én d. e. 11 órakor történt gyászos kimúltat. Hült tetemei május hó 6-án, délutáni 5

órákor fognak a görög katolikus szertartás szerint a helybeli sirkertbe örök nyugalomra tétetni; az engesztelő szent mise áldozat pedig május hó 7-én, fog reggeli 8 órákor, a helybeli gör. kath. egyházban a mindenhatóknak bemutatgatni. Béke hamvaira!

(Halálozás.) *Bagdy* J. vissi ref. lelkész, az alsó-zempléni ref. egyházmegyei papságának nesz-tora mult hó 26-án, végelgyengülésben kimult. Holtteste hiveinek és ismerőseinek nagy részvétel mellett temettetett el.

(Öngyilkosságok.) Vármegyénkben sem ritkák ezen korszerű betegség áldozatai. Legközelebb *Dandás János* garanyi lakosnak állítólag felesége rossz tulajdonságai tették elviselhetetlenné földi pályáját. Nagyön is ellehetett keseredve a szerencsétlen férj, mert dacára, hogy oly alacsony szegre akasztotta fel magát, hogy lábai a földet érték, sikerült végrehajtani végzetes szándékát. Az eset annyival megrendítőbb, mert a nő első férje is hasonló képen végezte ki magát. (Akad-e egy harmadik?) Továbbá *Mihalcsik János* csörgői lakos f. hó 3-án ugyancsak kötél által vetett végett életének. Felakasztotta magát *Trókusz Bert* erdőbényei kőműves-mester abbeli bujában, hogy a felesége és anyjoka őt a városban tartott egyik keresztelési multságba magával jönni nem engedte, annyira elkeseredett, hogy előbb a kocsmában jól bepálinkázott, aztután részeg fölve haza vándorolt, hol öngyilkosságot követett el. Éjjel tájon a felesége és anyjokának lármáira a szomszédok összeszaladtak, hol *Trókuszt* a kamarája ajtajának alsó sarkvasán egy rossz madzagra hurkolva felakasztva találták. Jellemző a dologban az, hogy a holttestet nem boncolták fel, holott a szomszédok kételkednek abban, hogy vajjon a két veszekedő és civakodó háripia, t. i. anyjoka és felesége, nem bünrészeseke-e a szerencsétlen ember felakasztásában. *Trókusz* körülbelül 38 éves és több gyermek atyja. — Jó lenne utána nézni a dolognak.

(Szerencsétlen halál.) A tolcsvai póstamesternek szép fiacskája játszás közben a ház udvarán levő és magasra kiálló vasszegekkel bevett daszkakerítésre felmászott, hol az egyensúlyt elvesztve, és közben fejjel a kiálló szegekbe bukott és azokban megakadva fűgött. Midőn szülei ezen szerencsétlen helyzetéből lementtek, a szegény gyermek akkorra már beszélő tehetségét és halálát elvesztette s harmadnapra meghalt. A kis ártatlant nagy részvétel mellett temették el. Bizony, bizony igen rá férne Tolcsvára is egy kisedóvó.

(A bortermelők és borkereskedők) figyelmébe ajánljuk *Deil Fendő* kereskedelmi és iparkamarai titkárnak ily című legújabb munkáját: „Magyarország és Ausztria legkiválóbb borkereskedőinek címűre.“ A munka nem közönsges címűre, hanem a hazai és osztrák bortermelést a külföld kedvéért német nyelven ösmertető szakmunka.

(Amerikába) vándorolni szándékoznak e napokban ismét egész karavánját tolonclakk vissza illetőségű helyükre; nevezetesen a Szepezegről: *Holomány Mihály*, *Dzurikanecz Mihály*, *Tusér Mihály* és *Palyó Mihály* k.-hosszmezei; *Harmágyi János*, *Mantics József*, *Drotár György*, *Kohán József*, *Kurucz András*, *Czirák Pál* és *Break János* kis és n.-ruszka; *Remenyiczki Mária* kohányi; *Török Dániel* miglészi; *Koba András* és *Kacsanovszki Mihály* vásárhegyi; *Lemcs Zsuzsi* szácsuri; *Poprádról*: *Tadrik János* n.-azari; *Fecsó Mihály*, *Csingira Mihály*, *Spisák János* és *András*, *Kelyecsei Pál* sz.-kereszturi; *Bódanbachról*: *Tóbiás Samuel*, *Kohanóczi* és *Braun Markus* lasztóci; *Pszota Mihály* és *Mivka Mihály* m.-jesztrebi lakosokat. A legszigorubb rendszabályok, folytonos éberség a vasuti állomásokon sem bírják hát lohasztani a kétes reményűl kecsegtető kivándorlási hajlamot, a mely minden utat kimódol, felhasznál, hogy észrevétlenül üzze rabját idegen világrészbe. Ujabbán Budapestén a bérszolgák személynében bukkantak a kivándorlók apostolaira; ugyanis, mint egy fővárosi laptársunk írja: az ottani hordárok közt tömérdék ügynöke van a külföld ama hajózási vállalatának, melyek a kivándorlóktól csikarják ki legfőbb jövedelmüket, s hogy különösen a központi pályaház körül ácsorgó hordárok jobbára csak kivándorlók expediálásával foglalkoznak. A Felvidékről érkező vonatok utasai közül kiválasztják azokat a jámbor tót parasztokat, a kiket a faluzó ügynökök vettek rá a vándorlásra, s gondoskodnak róla, hogy a fővárosból megadóztatva ugyan, de háborítlanul juthassanak tovább. A kivándorlót, a kit az ő gyakorlott szemük könnyen fölismer az utasok között, elvezetik egy bizonyos vendéglőbe, a hol jó pénzért éjjeli szállást kap. A vendéglőben aztán meglátogatja őt két tisztas külsejű uriember: az egyik az amerikai konzul, a másik az orvos, de voltaképpen mindkettő uniformisából kivetkőzött hordár. Az „orvos“ megvizsgálja, a „konzul“ pedig átad neki egy vörös cédulát, mely nélkül nem juthat el az ígéret földjére. A szegény tót fizet ezért a „hivatalos szemlé“ ért egy, két, sőt öt forintot is, a mint a

felosztatta a skupcsinát és az új kabinet alakításával *Kresztioset* bizta meg.

Orosz kémeek. *Heinsz* orosz hadosztály parancsnokot és hadsegédét a gács-orosz határon hiányos utelvelek miatt letartóztatták s egyelőre Lembergbe szállították őket.

Hírek az országból.

A kir. kuria elnökévé *Szabó Miklós* neveztetett ki. Installációja f. hó 1-én ment végbe a kuria teljes és diszülésén.

Sárosvármegye főispánjává *Szűcs János* budapesti ítéltáblai bíró neveztetett ki. A nyugalomból lépett volt főispán, *Mattyasovszky*-nak a király a Szent-István-rend kiskeresztjé adományozta.

Mária Terézia, Magyarország néhai királyának szobrát f. hó 13-án leplezik le Bécsben. A nagyszabású ünnepen Magyarországot fényes küldöttség fogják képviselni. A magyar klérus képviselői *Zalka, Császka, Bende* és *Bubics* püspökök lesznek.

Szogyény-Marich László országbíró tegnap ünnepelte aranylakodalmát életének hú párjával, nemeskeblű nejjével.

Külömfélék.

(Rudolf trónörökös) Ő fensége, gyalogsági főfelügyelő, az ország területén fekvő összes gyalogsági csapatok felett szemle körútját folytatja. Az újhelyi állomáson f. hó 3-án d. u. 3 óra 49 perckor utazott keresztül Munkács és Ungvár felé az ottani helyőrségek megtekintésére; visszajövet másnap, 4-én esti 9 órakor érinté városunkat. A főherceg kívánsága folytán a köruton mindenféle ünnepies üdvözlések elmaradnak.

(Himen.) *Molnár Béla* vármegyénk reményteljes fiának *Móricz Annával* történt egybekelését nagy kiterjedésű ismerőseivel következő családi értesítés tudatja: „*Parnói Molnár József* királyi tanácsos, örömmel jelenti fiának *Béának*, tecsői *Móricz Pál* országgyűlési képviselő és neje mezőtelegdi *Miskóczy Borbála* leányával *Annával*, Budapesten az egyetemi templomban 1888. május 5-én d. e. 1/2 11 órakor történendő egybekelését. Budapest, 1888. április havában.“ A szerelem édes örömei és a családi boldogság minden neme legyen a frigyű hű kísérője messze a Rubikon határáig.

(Személyi hír.) *Dr. Sebeők Antal*, m. kir. honvéd ezredorvos a tényleges állományban a májusi kinevezések alkalmával I. osztályu ezredorvossá lett elő léptetve. Gratulálunk!

(Reiacsics Dániel) helybeli telekkönyvi hivatalnok Budapestre s. telekkönyvvezetővé nevezetett ki, városunkban eltöltött tíz évi kedves emlékeitől áthatottan, legmélyebb búcsúüdvözlését fejezi ki számos ösmerőseinek.

(Árvízkarosultjaink segélyezése.) A központi segélyező bizottság legutóbb tartott ülésén — a mennyiben a tervezett műkedvelői előadásra valamely első rangú művésznőnek megnyerése ez időszakra akadályokba ütközik, folyó hó 27-én a „Torzsáson“ belépő díjak mellett jótékony célu tavaszi mulatság rendezését határozta el a vármegyei árvízkarosultak javára. A mulatság az előnyösen ismert népszerű közvacsorák mintájára terveztetik, és így nagyon természetes, hogy annak sikere városunk *lelkes hölgyeinek* részvételétől függ, miért is e rendező-bizottság f. hó 6-án d. u. 3 órára a helybeli hölgyközönséget a végleges megállapodások tárgyában tartandó értekezletre egybehívja. A multak után bizton remélhetjük, hogy azon hév, mely a jótékonykodás anyagainak keblében valahányszor nemes eszmék kerültek napirendre, minden alkalommal veszte-tüzként fellebbogott, a szenvedőket ezentul is hála kötelező tettekben fog nyilvánulni. Miután továbbá a rögtön segélynyújtásnak szüksége immármegszűnt, elhatározta a segély. bizottság a begyűlt életneműk eladatását, melynek megtörténte után a begyűlt adományokról és a teljesített segélyezésről leszámol s az összes kézpénzt a vármegye közönségének bemutatja; a mely által a szenvedett kár és a rendelkezésre álló összeg mérvéhez képest a segélyki- osztás annak idején eszközölteni fog. — Tegnap este a gyártelepi derék dalegyesület a városi színház termében árvízkarosultjaink javára tánccal egybekötött hangversenyt rendezett, melynek előre látott sikeréről jövő számunkban referálunk.

(Árvízkarosultjaink) részére feladott vetőmag és építkezési faküldeményeket a m. északkeleti vasuti társulat 50% tóli szállítási kedvezményben fogja részesíteni.

(Vármegyénk ügybuzgó főispánja) ez évben is megkezdette már körtuzását a vármegye különböző vidékein levő népiskolák meglátogatása céljából. Ápril hó 26. 27. és 28-án, a kir. tanfelügyelővel együtt, meglátogatta az egresi, isztáncsi, upori, terebesi-, technai és parnói iskolákat; valamint a terebesi és parnói óvóiskolát. E látogatás

fáradtsága kellően lön jutalmazva, mert a tótajku gyermekek részéről adott feleletek, az ezekkel folytatott magyar beszélgetések ama meggyőző-désre juttatták főispán óméltóságát, hogy ezen intézetekben teljes buzgalommal ápoltatik a magyarnyelv s hazafias szellem. A parnói iskolák s óvó meglátogatásánál jelen volt *Andrássy Géza* gróf is, s midőn a kiseddóvó iskolában a magyarul beszélő gyermekeket látta és hallotta, öröm sugárzott arcán; mert azon tudattal tért vissza ez intézet falai közül, hogy a kiseddóvó iskolájának létesítése céljából meghozott áldozata a legszebben jutalmazza azon áldozatokért, melyeket ő a magyara haza és nemzet érdekében meghozhat. Vajha a közügyek vezérei és a nemzet fogná fel magasztos hivatását. Főispánunk látogatásait folytatni fogja.

(Esküvő.) *Dr. Friedmann Adolf*, jó hírnévkorvondó tokaji orvos, április hó 29-én tartotta egybekelési ünnepélyét Berettőn, Klein Dávid kedves és művelt leányával, *Annával*.

(A bölcsőből sirba.) *Dr. Sebeők Antal* helybeli honvéd ezredorvos családfájáról *Antal* nevű kis fiát f. hó 1-én szakította el a kérélnhetlen halál. Az elhunyt kisedet ismerősök és jó barátok részvéte mellett f. hó 3-án helyezték öröknyugalomra. Béke poraira!

(Megörültek.) *Ronkay József*, pósthivatalnok és *Wildmann Farkas* helybeli gombkötő. A szerencsétlenek a hatóság által már az örültek házába elszállítottak.

(Jubileum.) *Gönczy Pál* vallás-és közoktatásügyi államtitkárnak, a magyar tanügy e fáradhatatlan bajnokának félézszázados jubileoma, mely Budapesten, f. hó 6-án fog megtartatni, ország-szerzte általános érdeklődést és őszinte lelkesültséget kelt. A zemplénmegyei tanító-testületet *Nemes Lajos* kir. tanfelügyelő, *Dezsb Lajos* tanító-képző intézeti igazgató, *Gerecz Lajos* polg. isk. igazgató, *Mathiász József*, *Kurucz Vazul*, *Csécsi Pál*, *Knopfler Sándor*, *Molnár János* és *Kende Antal* fogják képviselni.

(Színházi hír.) *Tiszay Dezsőnek* kassai színházát, mely jelenleg *Eperjesen* működik a lelkes közönség kitartó pártfogása mellett, f. hó 10-én fejezi be ottani szereplését s városunkba áttelölve, színházunkban 12-én nyitja meg a követelőbb műizlés színvonalán álló előadásait. Műsora válogatott s nagyobb részében egészen frisdarabokból s összeállítva. Csak egy-kettőt emlitve — az operettek közül: *Mikádó*, *Királyfogás*, *Nebántsvirág*, *Uff-király*, *Suhanc*, a drámák közül: *Francillon*, *Sarah grófné*, *Párisi*, *Jó Fülöp*, *Kökai ház*, *Chamillac*, *Constantin Abbé* stb. stb. fognak színe kerülni. *Tiszay* társulatáról a dologhoz értő „Sárosmegyei Közlöny“ minden számában nagy dicsérettel emlékezett meg s így az eddig még csak jó hírből ősmert társulatnak bizást előlegezhetjük a derék építőit. Bérletgyűjtéssel *Szilágyi Vilmos*, a társulatnak egyik számottevő tagja van megbizva, de lehet előjegyeztetni a szingizmagatónál *Eperjesen* is. Az új szingizmagatónál s társulat több oldalról vett értesítések alapján melegen ajánlhatjuk S.-a.-Ujhely s vidékének ügy-szeretetébe.

(Kiderült a titok.) *Lichtman* újhelyi gyertyamártó mestertől még a mult év őszén 1100 ft kézpénzt elloptak. A tett elkövetésével cselédjét *Schwarcz Eszti*t gyanúsították s hogy alaposan — kisült; mert anyja kertjében 250 ftot elásva megtalálta. Rögtön letartóztatták, de sem a megtalált, sem a még hiányzó pénzről a vizsgálat során mit sem akart tudni. Következetesen tagadott s bizonyítékok hiányában már-már szabad lábra is helyezték, ha a véletlen — rekte börtönőr föl nem lebbenti — kabátját. Társnőinek ugyanis, kikkel egy cellában volt, a kollégaság kezdete óta feltűnt, hogy *Eszti*, habár a börtön dohos levegőjétől fonyadt kecséit nem volt kitéllélen, lefekvéskor alsó ruháit le nem veti s ha ennek okát kérdezték, elfogadható okát nem adta. Hogy, hogy nem, egyik társnőjében fölébredt a gyanu, hátha a ruha rejt valamit? Legott közléte ezt az őrral s im, a szigoru motozás *Eszti* remegő teste s legkövetlenebb leple közül diadalmasan egy zacskó emel ki, az annyit kutatot 850 ftot tevő ropogós bankóval telten. Így derült hát ki a titokkal a gyertyamártó arca is, hogy az *Eszti* még soká legyen borult.

(*Bucics Zsigmond*) püspöknél ugyis, mint a kassai egyházmegyeének nemes szivü és bőkezű pártfogójának, névnapja alkalmából f. hó 2-án számosan tisztelgették. Igen becses névünnepe alkalmából fogadja óméltósága a mi részünkről is leg-őszintébb szerencse kívánatunkat.

(Gyászhir.) *Bánkövy Jolán* férj. *Ribó Józsefné* és gyermekek: *Zoltán*, *Bánkövy Berta*, *Mitrovich Andorné* és gyermekek: *Zoltán* és *Bánkövy Bella* szomorodott szivvel jelentik atyjok, apósuk, illetve nagyatyjok *Bánkövy József* nyugalm. II. oszt. pénzügyi fogalmazó, nyilvántartási biztos és volt 1848/9. honvéd századosnak, élete 64-ik évében, szélhűdés következtében, hosszas szenvedés után május hó 4-én d. e. 11 órakor történt gyászos kimultat. Hült tetemei május hó 6-án, délutáni 5

órákor fognak a görög katolikus szertartás szerint a helybeli sírkertbe örök nyugalomra tétetni; az engesztelő szent mise áldozat pedig május hó 7-én, fog reggeli 8 órákor, a helybeli gör. kath. egyházbán a mindenhatónak bemutatatni. Béke hamvaira!

(Halálozás.) *Bagdy J.* vissi ref. lelkész, az alsó-zempléni ref. egyházmegyei papságának nesz-tora mult hó 26-án, végegyengülésben kimult. Holtteste hibeinek és ismerőseinek nagy részvéte mellett temettetett el.

(Öngyilkosságok.) Vármegyénkben sem ritkák ezen korszerű betegség áldozatai. Legközelebb *Dandás János* garanyi lakosnak állítólag felesége rossz tulajdonságai tették elviselhetetlenné földi pályáját. Nagyön is ellehetett keseredve a szerencsétlen férj, mert dacára, hogy oly alacsony szegre akasztotta fel magát, hogy lábai a földet érték, sikerült végrehajtani végzetes szándékát. Az eset annyival megrendítőbb, mert a nő első férje is hasonló képen végezte ki magát. (Akad-e egy harmadik?) Továbbá *Mihálcsik János* csörgői lakos f. hó 3-án ugyancsak kötéll által vetett végett életének. Felakasztotta magát *Trókusz Bert* erdő-bényei kőmives-mester abbéli bujában, hogy a felesége és anyjoka őt a városban tartott egyik keresztelői mulatságba magával jönni nem engedte, annyira elkéseregett, hogy előbb a korcsmában jól bepálinkázott, azután részeg fövel haza vándorolt, hol öngyilkosságot követett el. Éjjel tájon a felesége és anyjokának lármáira a szomszédok összeszaladtak, hol *Trókuszt* a kamarája ajtajának alsó sarkvasán egy rossz madzagra hurkolvá felakasztva találtak. Jellemző a dologban az, hogy a holttestet nem boncolták fel, holott a szomszédok kételkednek abban, hogy vajjon a két veszekedő és civakodó hárpia, t. i. anyjoka és felesége, nem bünrészesek-e a szerencsétlen ember felakasztásában. *Trókusz* körülbelül 38 éves és több gyermek atyja. — Jó lenne utána nézni a dolognak.

(Szerencsétlen halál.) A tolcsvai póstames-ternek szép fiacskája játszás közben a ház udvarán levő és magasra kiálló vasszegekkel bevart daszkakerítésre felmászott, hol az egyensúlyt elvesztve, esés közben fejjel a kiálló szegekre bukott és azokban megakadva fűgött. Midőn szülei ezen szerencsétlen helyzetéből leemelték, a szegény gyermek akkora már beszélő tehetségét és halászat elvesztette s harmadnapra meghalt. A kis ártatlant nagy részvét mellett temették el. Bizony, bizony igen rá férne Tolcsvára is egy kisedővó.

(A bortermelő és borkereskedők) figyelmébe ajánljuk *Deil János* kereskedelmi és iparkamarai titkárnak ily című legújabb munkáját: „Magyarország és Ausztria legkiválóbb borkereskedőinek címtára.“ A munka nem közönséges címtár, hanem a hazai és osztrák bortermelést a külföld kedvéért német nyelven ősmertető szakmunka.

(Amerikába) vándorolni szándékozókknak e napokban ismét egész karavánját tolonczkát vissza illetőségű helyükre; nevezetesen a Szepességéről: *Holomány Mihály*, *Dzurikanecz Mihály*, *Tusér Mihály* és *Palyó Mihály* k.-hosszumezei; *Harmágyi János*, *Mantics József*, *Drotár György*, *Kohán József*, *Kurucz András*, *Czirák Pál* és *Break János* kis és n.-ruszkai; *Remenyiczki Mária* kohányi; *Török Dániel* miglészi; *Koba András* és *Kacsanovszki Mihály* vásárhelyi; *Lemcs Zsuzsi* szacsuri; *Poprádrol:* *Tadrik János* n.-azari; *Fecsó Mihály*, *Csingira Mihály*, *Spisák János* és *András*, *Kelyecsei Pál* sz.-kereszturi; *Bódanbachrol:* *Tóbiás Samuel*, *Kohánóczi* és *Braun Markus* lasztóczi; *Pszota Mihály* és *Mivka Mihály* m.-jesztrebi lakosokat. A legszigorubb rendszabályok, folytonos éberség a vasuti állomásokon sem bírják hát lohasztani a kezes reménnyel kecsegtető kivándorlási hajlamot, a mely minden utat kimódo, felhasznál, hogy észrevétlenül üzze rabját idegen világrészbe. Ujabbán Budapesten a bérszolgák személyében bukkantak a kivándorlás apostolaira; ugyanis, mint egy fővárosi lapársunk írja: az ottani hordárok közt tömérdek ügynöke van a külföld ama hajózási vállalatának, melyek a kivándorlókól csikarják ki legfőbb jövedelmüket, s hogy különösen a központi pályaház körül ácsorgó hordárok jobbra csak kivándorlók expedálásával foglalkoznak. A Felvidékről érkező vonatok utasai közül kiválasztják azokat a jámbor tót parasztokat, a kiket a faluzó ügynökök vettek rá a vándorlásra, s gondoskodnak róla, hogy a fővárosból megadóztatva ugyan, de háborítlanul juthassanak tovább. A kivándorlót, a kit az ő gyakorlott szemük könnyen fölismer az utasok között, elvezetik egy bfzonyos vendéglőbe, a hol jó pénzért éjjeli szállást kap. A vendéglőben aztán meglátogatja őt két tisztas külsejű uriember: az egyik az amerikai konzul, a másik az orvos, de voltaképpen mindkettő uniformisából kivetkőzött hordár. Az „orvos“ megvizsgálja, a „konzul“ pedig átad neki egy vörösdülat, mely nélkül nem juthat el az ígért földjére. A szegény tót fizet ezért a „hivatalos szemlé“ért egy, két, sőt öt forintot is, a mint a

módja engedi és ha nem telik tőle semmi, a kivándorlásra alkalmatlan-nak nyilvánítják és hazatérésre kényszerítik. De hát alig van köztük olyan a ki ne fizethetne legalább egy forintot, mert hiszen tudjuk, hogy mielőtt utra kelnének ezek a szerencsétlenek, pénzre teszik mindenüket. A kit a „vizsgáló-bizottság”, a konzul, meg az orvos, a kivándorlásra alkalmatlannak talál, annak kezébe nyomták azt a bizonyos vörös cédulát s egy hordár elvezette őket az osztrák-magyar államvasut pályaházába, a honnan Bécsbe utaztak. A kioszpályaházán német fölrás volt nyomtatott betűkkel: „Norddeutscher Lloyd in Bremen. Post-Dampfschiff-fahrt nach Amerika Albin Sockel Haupt-Agent, Wien, Staatsbahnhof. Diese Karte ist bei Ankuft an der Kopfbedeckung zu befestigen”. — A cédula négy sarkán magyar román, rutén és tót nyelven áll a figyelmeztetés, hogy megérkezéskor a fővegre kell illeszteni. A hordár-konzorcium fölfedezéséről hirt adott a főkaptány-ság a bécsi rendőrségnek is, fölvilágosítást kérve a „vörös cédulák”-on szereplő Sockel Albin viszonyai felől. Nemsokára megérkezett a válasz, ki is hallgatták Bécsben a „Norddeutscher Lloyd” főügynökét, a ki a budapesti hordárokkal minden összeköttetést megtagadott. A följelentett hordárokat pénzbírságon s fogságon kívül azzal bünteti meg a rendőrség, hogy elszedi tőlük engedélyeiket.

(Kettős öngyilkosság) Vanyorek Ede kassai ügyészségi hivatalnok és Albert Ilona volt enyickei postamesterő f. hó 4-én hajnalban az enyickei parkban öngyilkosságot követtek el. Albert Ilona ugyanazon személy, aki mint postamesterő több rendbéli sikasztást követvén el, a kassai fogházba került. Kiszabadulván a fogházból, szerelmi viszonyt szőtt Vanyorekkel, ki nős, családos ember, s ki, miután el nem vehette új szerelme tárgyát, öngyilkossággal akart véget vetni életének. E célból f. hó 3-án egy kassai bérkocsissal kirándultak Enyiczkére, a kocsit visszaküldték, s az urasági parkba menvén szándékukat végrehajtották. Hajnalban Albert Ionát két golyóval mellében a halállal küzdödé, Vanyoreket azonban, ki föbe lötte magát, halva találták. Albert Ionát a kórházba, Vanyoreket pedig haza szállították. Albert Ilona vallomása szerint az első lövést önmaga irányozta mellének, de miután nem jól talált, Vanyorek lött reá másodsor, azután maga magát lötte föbe. Albert Ilona felgyógyulásához nincs remény.

(A miskolczi bor kiállítás) végrehajtó bizottsága a legnagyobb érdeklődést hozza látott a munkálathoz. — A megnyitás napja 1888-ik évi szeptember hó második felében lesz. A kiállítás helyiségeül Miskolcz városa a céllövő és népkert helyiségeit engedte át. Kialátásba helyeztetett, hogy a kiállítás az ország több vinoelér képző iskolája is tanulságos kiállítással fog részt venni. A vasúti fuvar kedvezményének kinyerése céljából az érdekelt vasutak megkerestették. A városi menetjegy iroda a kiállítás látogatottságának érdekében tömeges kirándulások tervezésével foglalkozik stb. A bejelentések is érkeznek. A miskolczi kiállítás bizottsága oly előzékenységet ígér a kiállítóknak, mely a méltatást kiérdemli. *A térdját oly csekélyre szabja, hogy a kiállító 1 ft költség mellett 10 üvegben állíthat ki. A csomagolás és elhelyezést, az üvegek címzését díjmentesen eszközli, a tárgyak beszállításának, biztosításának, visszaküldésének közvetítésére vállalkozik. Öszintén óhajtjuk, hogy a bizottság fadózásai a sikerben méltó jutalmazást nyerjenek.*

(A méhészeti vándortanár) Liszkán, írja tudósítónk, f. hó 3-án d. e. szakelodást tartott az okszerű méhészetről a ref. tanító méhesében. A városi főbíró dobszóval kellő időben keltette ugyan Molnár tanár érkezését, az előadás jó hire után igen tanulságosnak is ígérkezett: mindazonáltal a hallgató közönség száma alig bírta elérni Krisztus tanítványainak a számát; sőt volt köztük Judás is, aki a nagyon tanulságos, vonzó, élvezetes s igazán méhes ajku előadás hallatára — elszenvedett. Nagyobb publikum két ok miatt nem volt. Sokan a tolcsvai országos vásárra mentek, még többen pedig azért nem jelentek meg, mert attól tartottak, hogy a szakelodáson a méhes gazdaság megadóztatása is napirendre fog kerülni.

(Egyházkerületi közgyűlés.) A tiszáninni ev. ref. egyházkerületnek legkiválóbb egyházi és világi férfai gyűltek össze e hó 1-ső napján Miskolczon a tavaszi közgyűlés megtartása végett. A higgadt tanácskozásnak egyik elvi tekintetben is nagyfontosságú tárgyát képezte a közös hadügyminiszternek ama kijelentése, mely szerint a kassai katonai realiskolában lévő ref. vallású növendékeknek magyar nyelvű vallásoktatása meg nem engedtetik. Az egyházkerületi közgyűlés a vallás érdekeit nem lévén hajlandó alárendelni a katonai „Verordnungsbblatt” szellemének: elhatározta, hogy jogorvoslatért az országgyűlés előtt peticionálni fog.

(Egész község egy korcsmában beszorítva.) Bodrog-Sára, az árvíz által hajléktalaná lett községnek lakosai, a katasztrófa után pusztá portáikra vissza költöztek, de mivel lakházai a víz által elenyésztettek, a még ép állapotban megmaradt falu korcsmájába és annak mellék épületeibe meghúzódtak, hol hangya módra összezúfolva ki-

csinyeikkel együtt nyomorognak. Nagy kegyességet tenne vármegyénk hatósága, ha Lónyay Gábor mint illetékes földbirtokossal egyetértőleg, ezen szegény népet egy magasabb fekvő helyre kitelepíttetné, annál inkább, mivel ezen szerencsétlen nép jelenlegi veszedelmes helyén már újból kezd építkezni.

(A kassai magy. kir. gazdasági tanintézetnek) az 1875—78. években volt hallgatóit ezennel felhívom, hogy a f. évi pünkösdi másodnapján tartandó tíz évi összejevetel céljából sziveskedjenek velem, mint akinél az aláírott kötelező iv letételemben van, jelenlegi lakásukat, illetve azon tanulótársaikét is, kikről tudomással bírnak, mielőbb közölni. Kassán, 1888. április hó 28-án. Bukaresti B. Fános, gazd. intézeti tanár.

(Majális.) A kassai kir. jogakadémiaának dérek polgársága tudvalevőleg elhatározta, hogy a vármegyénk területén lévő Bodrog- és Tiszamenti árvízkarosultaknak anyagi gyámolítása végett tavaszi táncmulatságot rendez. E mulatság nem május hó 19-én, mint előre hirdetve volt, hanem utólagos tervváltoztatás szerint 12-én fog a Bankó nevezetű kedvelt kirándulási helyen megtartani.

(Himlőjárvány) ellen, az új törvénynek megfelelő, az ujhelyi gimnáziumi ifjuság újraoltása elrendeltetett.

(Perbenyik) községbe kért gyógyszerár fellállítását a belügyminiszter nem engedte meg.

(Szentgyörgyi Vilmos) s. a. ujhelyi kereskedőnek lapunk hirdetési rovatában olvasható közleményére felhívjuk olvasóink figyelmét annyival is inkább, mert alkalmunk volt meggyőződni arról, hogy az ottan ajánlott ásványvizsek a legmegbízhatóbb első kéztől lettek beszerezve s raktári kezelésükre és tovább adásukra a legkitünőbb gond fordítottak.

(Sajtóhiba) csuszott lapunk múlt számának 4300. sz. hirdetményébe, ugyanis: a harmadik kikezdés első sorában, „vételénél” szó helyett „vételével” olvasandó.

Nyers selyem bastruhákat 10 frt 50 krajával valamint jobb minőségű székfüldi vummentesen **Henneberg 6. gyári raktára** (cs. kir. udvari szállító) Zürichben. — Minták azonnal küldetnek. — Levelek 10 kr. portóval.

Jótékonyosság adója.

Árvízkarosultjaink segélyezésére lapunk múlt számában közölt kimutatás óta adakoztak: Károlyfalva és Trauczonfalva 15 ft 03 kr.; Udvari körgyűzőségi községei: Udva 42 ft 15 kr., Agyidóc 7 ft 32 kr., Kohanóc 10 ft 54 kr., Lyubise 16 ft 50 kr., Rovna 6 ft 82 kr. összesen: 81 ft 33 kr. Nagy-Rozvány: 33 ft 31 kr. Bekecs 5 ft 40 kr., Harkány 8 ft 85 kr., Megyasszó 31 ft 77 kr., Sóstófalva 8 ft 97 kr. és Ond községek 14 ft 30 kr. összesen: 69 ft 29 kr.; Kelecsi körjegyző gyűjtése: 5 ft 20 kr.; Szomotor 4 ft 16 kr.; Király-Helmecz 31 ft 02 kr.; Klein Nándor Csörgöröl 100 ft; Erdőhorváti község 10 ft 16 kr.; az itt elősorolt adományok összege 349 ft 48 kr. hozzá adva ahoz a lapunk múlt számában kimutatott főösszeget 3072 ft 54 kr., az eddigi gyűjtés eredménye: 3422 forint 02 kr.

A közönség köréből.

— Alak s tartalomért a beküldő felelős. —

Tekintetes szerkesztő ur!

A juhok, kecskék és sertésekre kiállítandó marhalevelek bélyegkötelességét meghatározó 1887. évi XXV. t. c. 16. §-a értelmében 1887. évi december hó 27-én 72927. sz. a. kelt magas pénzügyminiszteri körrendelet, e lapok f. évi január 22-iki (4-ik) számában jelent meg, mely hozzá, mint rendesen, ekkor is a megjelenés napját követő kedden, vagyis 24-én érkezett s 122. sz. a. iktatattott be.*)

Nagy meglepetésemre, talán éppen májusi ajándéku, tegnap kapok a tokaji m. kir. adóhivataltól egy rakás fizetési meghagyást, melyekkel a f. évi január 13., 17. és 24-én bélyeg nélkül kiállított s megletezett 11 db sertéslevekért 55 krajával 6 frt 05 krig vagyok megbírságolva; mikor elolvastam, természetesen hogy nagy bosszúságra hozott, mert eszembe jutott azon szabály, hogy „a törvény nem tudása senkit nem ment fel annak következményei alól!” — de másrészt meg örülni kezdtem, hogy csak 11 a leletezett passzusok száma, holott én 100 nál is többet kiadtam az idézett pénzügyminiszteri körrendelet megérkezéig; örültem mondom, hogy 11 helyett nem 100 lett megletezte, mert az kerekszám 55 ft bírságot tett volna ki; (ha ugyan a még hátralevő 89-et is nyakon nem csipi valami finánc) már pedig 100 passzus irásáért 5 ft munkadíjat kapni, 55 ftot pedig bírságu kifizetni, sehogysem volna inyemre.

Hanem nem kellene ám az államnak sem

*) Azon miniszteri rendelet, mely f. évi január 1-ől lépett életbe, 1887. december 27-én kelt, a vármegyéhez f. évi január 7-én érkezett, a járási főszolgabírának ugyanazon hó 16-án adatott ki s laq-ipurk k számában közöltetett.

Szerk.

sebb és tisztább jövedelem, mint az ilyen bírságolásból befolyandó összeg; mert hogy nem csak magam vagyok kartársaim közül ily kellemes ajándékkal meglepve, azt biztosan tudom; már pedig csak az e vármegyében működő jegyzői kar fizetne e cimen 4000 fton felül.

Ha azonban tudnám, hogy az állami deficit ily módon megszűnnék, szívesen kifizetném s azt hiszem többi kartársaim is — e bírságot; de anhiszem többi állapotban maradásá, sőt emelkedéséről nak egy állapotban maradásá, sőt emelkedéséről erősen meg lévén győződve, kénytelen voltam a 6 ft 05 kr. bírság töröltetése iránt fellebbezésemet az illető helyen beadni.

Ezen állapotot kartársaimnak esetleges meheztartás céljából azért hozom a nyilvánosság elé, hogy hasonló esetben célszerűnek látám a tekintetes megyei alispán urat felkérnünk, hogy az illető helyen kegyeskednék magát közbevetni az ily cimen netalán többekre kirovott avagy rováadó jogtalan bírságok törlésbe leendő hozatala iránt, nehogy a felszólamlásokra a felsőbb pénzügyi hatóság csakugyan azt mondja, hogy „a szabályszerűen kihirdetett törvény nem tudása, senkit nem ment fel annak következményei alól!”

Amidön soraimnak a legközelebbi számban leendő szives közlését kérem, hazafiu tisztelettel vagyok

Sajó-Hidvégén, 1888. évi április hó 28.

Molnár László,
körjegyző.

Tekintetes szerkesztő ur!

Hivatalos működésem alkalmával Zétényben egy jótékony adományozásnak jutottam nyomára, melyet köztudomásra hozni annál is inkább szükségesnek vélek, mert azzal e súlyos napokban sok árva és özvegy köny szárittatott fel. Ugyanis Soltész Pál n.-rozágyi birtokos és neje mihelyt tudomására jött az árvíz által érzékenyen sújtott zétényi lakosok nyomorának, azonnal saját alkalmukon egy hektoliter búzát, ugyanannyi zabot, fél hektoliter árpát és ugyanannyi babot küldöttek a zétényi bírónak egy mélyen érző meleg hangu levél kíséretében, melyben felkéri őt, hogy csekély adományukat a szükségét leginkább szenvedők között belátása szerint ossza ki.

A nemes szívu adományozó pár azon régi, de mindig igaznak maradt közmondást tartotta szemelőtt: hogy „a ki jókor ad — kétszer ad.” A legjobbkor érkezett adományért azt kívánom nekik az általuk megvigasztalt zétényi szegény és özvegy árvákkal, hogy adományukat az Isten ezerszeresen adja vissza és ráadásul még boldog, megelégedett hosszú élettel is áldja meg őket.

A tek. szerkesztő urnak
alázatos szolgálja

Kemechey László,
körjegyző.

TANÜGYI ROVAT.

Edzés és kényeztetés.

(Folytatás.)

Az ily „szerencsés” gyermekeknek sorsával éppen ellenkező sorsa van azoknak, kik szük anyagi viszonyok közt, a legszigorubb és ridegebb bánás, módban neveltetnek. Ezeknek szülüi a legcsekélyebb hibát sem hagyják büntetlenül; nem különböztetik meg a tudatlanságból vagy jóhiszeműségből eredő téveucést a szándékos roszaságtól; a büntetésnek legkülönbözöbbee nemeit veszik igénybe, hogy fiukból „jó és derék ember” válják. A spártai nevelésnél is szigorubb bánásmód elkeseredetté és fásulttá teszi a szívet, érzéketlenné a mások baja és a szép iránt s habár rendszerető, pontos és becsületes is lesz, de családja és másokkal való érintkezése alkalmával igen gyakran elarulja gyermekkori nevelésének sötét nyomait. Az ily nevelés tehát nem jóra szoktatás, edzés, hanem elkényeztetés, az életkedv örökre való megrontása.

A következőkben a test és lélek edzése, és kényeztetésének szélsőségei közül csak még kettőről akarok megemlékezni.

A egyik szélsőségbe azok esnek, akik gyermekeiket a jéghideg és folytonos fürdőzéshez szoktatják, velök kemény és farszító munkát végeztetnek, hidegben is könnyü öltözetet viseltetnek. Eltekintve attól, hogy a gyengébb szervezetiesek az edzés e túlzásának áldozatulá eshetnek, még azért is káros ez, mert az egyes szerveket keményekké és merevekké, az idegeket majdnem érzéketlenné teszi, az életnedvek szabad keringését hátráltatja és habár az izmok erősek és szívósak lesznek is, de nem lesznek hajlósak, a test tartása nem könnyed, rugékony, hamarabb romlik és vénül.*)

A másik szélsőség a szellem fejlesztésére és edzésére vonatkozik. Némelyek ugyanis gyermekeiknek lelki kifejlődését már első éveiben siettetni akarják, őket szellemileg megeröltetik, iskolába már ideje előtt feladják. Megvonják tőle a test kifejlődéséhez nélkülözhetetlen jó levegőt a sza-

*) A germánok és oroszok jéghideg vízbe fürösztöttek gyermekeiket; a lappok naponkint hóba hempergetik a kisdedét.

bad mozgást. Akkor, midőn a gyermek valóban gyermek akarna lenni, midőn életének aranykorát (a 3—7. év a játszás kora) akarná élvezni; akkor, midőn a *játás sokkal fontosabb, mint maga a tanulás*, akkor sarkalják őt szüntelen a szellemi munkára és figyelmeztetik őt, hogy már ő nagy, már legyen komoly! Privát órákkal (francia, német, zongora stb. órák) elrabolják a szórakozásra szükséges időt és így a *test és lélek gyakorlati kölcsönös pihenésül egymásnak nem szolgálhatnak*.

Sokan ezt rangjuk követelményének tartják, de teszik dicsvágyból és azon hiúságból is, hogy gyermekük a velük egykorukat szellemileg felülhaladja. Az ok tehát vétkes és elítélendő.

De sokkal gyakoribb oka e tünetnek az, hogy a szülők erőnek erejével előbb akarják gyermekükkel a szükséges iskolákat elvégeztetni, hogy hamarabb váljanak *keresetképesekké* és hogy ezért is kevesebbe kerüljön neveltetésük. Rendszerint azonban céljukat nem érik el; mert a korai tullesztett szellemi munkának következményei már az ifjú években elő szoktak tünetedni.

A testi szervezet ugyanis az első években fejlődik a leggyorsabban és legerősebben; míg ez a fejlődés bizonyos fokát el nem érte, addig az *értelem alma* tart és ezt szunnyadásából felriaszta és tevékenységre kényszeríteni nem szabad, minthogy minden munka, de kiválóan a szellemi munka sok erőt is elfogyaszt.*) Ha tehát ezt erőltetjük, éppen a test legnemesebb szerveit rontjuk meg és az élet ereje nem ezek egészséges kifejlődésében, hanem a *gondolkozásban* nyilvánul.

A szellemileg megerőltetett gyermek bágyadt, érverése lassabb, mint a hasonlókoruaknál, emésztése rossz és minthogy az ilyen kis szellemi munkás idejét legnagyobb részben a szobában, vagy az iskolában könyv mellett *ülve* tölti, azért beáll nála a szűkmellúség, rövidlátás, ideggyengeség; hajlamot nyer a tüdővészre; lép- és májdagantok gyötrik; fejfőrészekben, fejfőrészekben szenved. Emlékezete az ilyen gyermeknek meggyengül, képzelete pedig beteges, gyakran ólomszárnyakon jár. Van példa arra is, hogy a szellemi tullesztés tompalméjséget idézett elő.**)

Általában hibáznak ama nevelők, kik csak arra tekintenek, hogy *mit* kell neveltüknek tudni, de nem veszik figyelembe azt, hogy *mennyit* bír meg. A helyett, hogy *hajlamot* gerjesztenének benne a tudás iránt és megmutatnák azok eljáratásának módját, inkább az ismeretek betanulásával gyötrik őt. Így történik aztán, hogy vagy meggyüli az ilyen a tanulást, vagy összeroskad a szellemi teher nagy sulya alatt.

— e — I.

(Vége köv.)

CSARNOK,

Néhány szó a nyilvános felolvasásokról és ezek hasznáról.

— Két közlemény. —

A »Zemplén« f. évi 10. számában dr. Chyzer Kornél, mint »a zempléni vármegyei orvosgyógyszerész egyesület ismeretterjesztő estéit rendező bizottságának elnöke« bucsuzatójában futó visszapiillantást vetván ama estéken tartott nyilvános felolvasások első ciklusára, vagy is csak azok tárgysorozatára; az ez *összszel* megtartandó 2-ik ciklusára nézve ama ígéretének adott kifejezést, hogy az »nem kevésbé sikeres és érdekes lesz, mint az első volt.«

Ki vármegyei főorvosunk ernyedetlen ügybuzgalmát ismeri; ki sokoldalú irodalmi tevékenységében bizik, egy percig sem fog kételkedni, hogy oly férfi ígéretével áll szemközt, ki egymaga is képes megbirkózni a maga elé tűzött e nehéz és nagy feladattal; mert sokoldalú tudománya és kifogyhatatlan szelleme, egyaránt megbirja. De ha valamikor, bizonyára most van indokolva a nyilvános felolvasásokról és ezek hasznáról, annál inkább egyet és más elmondani, miután eddig az elnök rövid megnyitóján kívül egyrészt arra vonatkozólag misem hozott fel; másrészt pedig annak *megvitatása* annál időszerűbbnek látszik, minél szembeötlőbb, hogy a nyilv. felolv. száma hazánkban is évről-évre nő és már annyi tért hódított, miszerint már a vidéken is találkoznak oly buzgó férfiak, kik örömezt vállalkoznak arra, hogy a nem tudások közönséggel, a tudományvilág legkülönbözőbb ágazatait, ha nem is mindenkor népszerűen, de legalább szakszerűen megismertessék és azokról helyes fogalmakat terjeszsenek.

Azokban mint minden újdonságnak kezdetben csakis pártolói és követői vannak, kik azok fényoldalait veszik figyelembe, és csak későbbben következik a fontoló ész bírálata, mely rendszerint az *árnyoldalokat* is kutatja, és a dolog természet-

*) Az agy, a lélek főműszere, a 7. életév körül éri el sulyát és nagyságát; az értelem világa akkor kezd derengni. A tudások állítása szerint 2—3 órai tullesztett szellemi munka annyi erőt fogyaszt el, mint egy napf sulyos testi munka.

**) Kant, a nagy gondolkodó, két évvel halála előtt elvesztette emlékezetét. Saját nevét is elfelejtette; legjobb barátait nem ismerte meg.

ténél fogva, fel is találja: úgy a nyilvános felolvasásoknak is vajmi hamar akadtak ellenei, kik nemcsak ama felolvasások hasznán kételkednek, sőt *káros hatásairól* meg is vannak győződve, és ezen okból folytatásuk és kiterjedésük *ellen*, már sikeresen működnek is.

S tényleg, ha külföldiekre nem is hivatkozunk, ime találkozott már hazánkban is valaki, és pedig nem csekélyebb, mint a józan eszű, éles ítéletű és ragyogó tollu Mikszáth Kálmán, ki épp egy nyilvános felolvasás alkalmára irt »Egy fiunak a fele« című csevegésében, e tekintetben következőleg nyilatkozik: »Csak egy jogosultságuk van szerintem a nyilvános felolvasásoknak, hogy az unalmas téli estét mégis csak agyonütik!«

Hát valóban csak az az egy, és még hozzá oly csekély jogosultsága volna a nyilvános felolvasásoknak? S ha csakugyan nem találkoznék más, elvetendő volna még ez az egy is? Lássuk mit szól hozzá mindenekelőtt a *történelem logikája*; aztán a *mindennapi életpapasztalat*; és végül, a *Józan ész bírálata*; és ha csakugyan e három szempontból, vagy csak egyikéből is, ama »jogosultság« indokoltnak fog kitünni, akkor; no, de ne hamarkodjunk el ebbeli ítéletünket, hanem inkább adjuk elő a dolgot úgy, hogy elmélkedésünk végével főúlegessé váljék annak fogalmazása és kiki képezhesen magának saját véleményét a nyilvános felolvasások valódi értékéről, vagy ennek ellenkezőjéről.

A *történelem logikáját* tekintve, tudjuk, hogy az emberi művelődés kezdő korszakában, tehát még az írástudomány és könyvnyomtatás feltalálása előtt, az élő szó, az élő beszéd, az élő szóalkalmazás nyilvános előadás alakjában volt az első és kizárólagos eszköz, melylyel tudnivalót nagyobb gyűlekezeteknek is lehetett tudomására juttatni. De hogy ezután is, midőn egyesek már az íráshoz értettek, használatban volt, kitünik az ó-kor történelméből; nevezetesen a görögöknel az u. n. »olympiai versenyek« egyzersmind szellemi versenyek is voltak; midőn nem ugyan a pályateren magán, hanem valamely csarnokban vagy templom előtt, hová a hallgatóság is összegyűlekezett, hős- és tanköltemények olvastattak, szónoklati, bölcsészeti és történeti munkákból való *előadások* tartottak. Itt hallatta legelőször a híres Sapphó is dalait, és itt olvassa Herodot (a történetírás atyja) több igen remek szemelvényt a magairta honi történetéből. Ez olvasást végtelen örömrivalgás és tapsviharral fogadják a jelenlevő görögök, úgy hogy ezt látván és hallván a máris dicsvágyó, ifjú Thucydides, könnyekre fakadva mondá atyjának: oh atyám! ha én valaha ily becsületet nyerhetnék annyi nemzetek színe előtt!«

Hogy azonban a nyilvános előadások még a könyvnyomtatás feltalálása után is gyakorlatban és nagyon szívesen látogatottak voltak, bizonyítja sok szépnek még mai napon is fennálló példája. Így Erdélyben a szászok még mai napon is rendezen vasárnap és ünneppapok délutánjain hallgatják meg a lelkészeik által előadott kiváló nemzeti írások szellemi termékeit. De köznépiünk is, mily érdeklél hallgatja a fonókakban előadott szokott mindenféle kötetlen és kötött beszédeket, meséket sat. Vagy végre az ókor rabszolgái, vagy a köznépkör trubadúrjai, de az ujkor recitátorjai is: nem mind élő bizonyítékai a nyilvános előadások rendkívüli befolyásának és vonzerésének!

Hát a prédikációk már közel kétezre év óta fennálló szokása; felmutatható e hathatós eszköz a sokaság kedélyére és elméjére, mint a templom szószékéről gyakorolt befolyás? Hisz e tekintetben még az orthodox zsidók templomaiban is napról-napra nagyobb tért hódít magának a szószék; nyilván azért, mivel az élő szó hatása, több és több pártfogóra és hallgatóra akad.

Nem lehet tehát csodálkozunk, ha az idők folyamán az élő szó, oly hatalmas *eszmeközvetítőnek* bizonyulván, végre a szaktudósok figyelmét is felkeltette, és ezek is megkísérlették eszméiket közvetlenül a hallgatósággal, nem pedig közvetve holt betűk által közölni; belátván, hogy napjainkban a művelt világnak a színházakban, koncertekben sat. nyújtott szórakoztatón kívül, még egy harmadikra van szüksége, t. i. a *tudományos szórakozásra*; és ezen kísérlet szerencsére, valamint az előadók, úgy a hallgatóság körében több és lelkesebb pártfogóra akadt.

Igy eredtek a nyilvános ismeretterjesztő előadások, melyek kivált Németországban helyenkint, már századunk első felében divatosak voltak, de hatalmas lendületet csak akkor nyertek, midőn a híres Humbold Sándor világgörüllő utjáról haza, Berlinbe kerülván, 1827 ben a kir. egyetem egyik tantermében, »A világegyetemről vagyis a Kosmosról« című nyilvános felolvasásai megtartását hirdette. Ezen felolvasások híre annyira elterjedt és oly roppant látogatásnak örvendett, a porosz főváros lakóinak minden osztályából, hogy »közkívánságra« a világhírű tudós azokat ismételte és esténként ott lehetett látni nem csak magát a királyt és egész udvarát, de messze földről előszietett tudósokat, sőt a köznépi embereit is, amint hallgatták áhitattal a nagy tudós és természetbuvár bölcs ígét.

Humbold Sándornak köszönhető tehát a tu-

dománynak népszerűsítése; melynél fogva, ha az nem is mélységre, de kétségen kívül terjedeleme nézve annyit nyert, hogy azóta a *gyakorlati élet* mindennemű szükségleteinek megfelelően, feladataul tüzte.

Azóta a »népszerűsített« tudomány roppant haladt, oly annyira, hogy a mai napság valóban már a sportnak egyik, de szerencsére egyik legolcsóbb és legészszzerűbb ágát képezi, melyet nem üzni, majdnem a lehetetlenséghez tartozik.

Dr. Weisberg Zsigmond.

(Vége következik.)

KÖZGAZDASÁG.

Sertéstenyésztésünk állapota ma és az azt tárgyaló irodalom.*)

— Néhány részlet szerzőnek sajtó alatt lévő »Sertéstenyésztés« című művéből. —

I.

Néhány év óta a gazda sorsa valóságos létező küzdelem. Ha kedvező is az esztendő — mint a múlt éven is volt — a pénzbevétel ki nem elégítő, mert az árak mesésen hanyatlottak, a kínálat nagy, a kereslet csekély. De mégsem mindennél. Ott vannak a lovak, a sörárpa, városokban a tej és végre a sertés; oly produktumok, melyek mai is biztos vevőkre találnak.

Hazánkban ugyan a sertéstenyésztés meg lehetőségek áll, de még sok kívánni valót hagy hátra.

Összes sertésállományunk öt millióra tehető, így egy □ mértföldre esik 1000—1500, de néhol az ezret sem haladja meg. E számok elég szomorúan beszélnek. Az utóbbi időben sok gazda látva az e cikkkel is mutatkozó ár-ingadozást, állományát vagy apasztotta, vagy a tenyésztéssel egészen felhagyott. E téves lépéseit azonban eléggé megbánta, mert már jelenleg is tekintélyes ár-emelkedésnek örvend ezen nagyfontosságú gazdasági cikk. Ha sertéstenyésztésünk még kivánvalót hagy hátra, úgy ezt még inkább elmondhatjuk a gazdasági ág irodalmáról. Még egy rendszeres ily fajta munkánk nincsen. Németországban a mieinkhez képest alig van tenyésztés, de jeles munkákban azért nincsen hiány.

II.

Házi sertés Amerikában.

Nem lesz érdektelen az olvasót Amerika sertéseivel megismertetni, mert mint minden gazdasági ágra, úgy a sertésre is, a többi világrészek csak oly befolyással vannak, mint a miénk.

Amerika fajta nem úgy keletkeztek, mint az európai fajta, hanem többféle sertés külföldről vitetett be, melyek részint tisztán tenyésztettek, majd összekevertettek.

Amerikában a sertéstenyésztés oly kiterjedt, hogy sok zsirt és hust szállít a vén Európába, sokszor olcsóbban, mint a hogy valamely ország vihethi a szomszédba.

Az először bevitt sertések közül sok elvadult és utódaik ma is, mint vadsertések élnek nagy csapatokban; ha látunk egy ilyen példányt, tapasztalhatjuk a testalak után, hogy az európai nagyfülű sertésekkel rokonságban van. Azon tartományokban, hol a sertéstenyésztés virágzik, a leg szebb angol tenyésztetek vannak és nagy szakértelemmel lesznek mindinkább tökéletesítve. A kínai sertés szintén importáltatott.

Az első sertés — Piteigner szerint — Domingóba vitetett 1493-ban. Innen a következő 50 év alatt óriási területen szaporodott el, anélkül, hogy a klíma vagy más viszonyok hátrányukra lettek volna. Azon sertések, melyek a déli részre vitettek, az évről-évre szakaiban a vadonban növényekkel táplálkoznak és egész nap kint vannak. Így az istállózott sertés jellegét elvesztették, füleik egyenesen állók, a fej szélesebb és magasabb lett a szín megmaradt.

A malacok hasonlóak a vaddisznó ivadékaikhoz, sőt azok is maradnak bizonyos fokig. Ulás-félék a magasabb hegységek sertései. Ezek kicsinyek és igen edzetek. A serték között puha szőrözet van. Hasonlósága hazai vadsertésünkhöz még fel-tünőbb. A *pézsma* sertés — így nevezve háta hátsó részén lévő mirigy után — egy pézsma (mosus) illatu folyadékot szokott kiválasztani. Leginkább Mexikóban van elterjedve egészen vad állapotban. Könnyen szelidíthető és ha fiatal korában fogják meg, a szelid sertéssel sikerrel párosítható. Sertéi merevek és barnavörösek, husa elég ízletes. A Mexikóban, Texasban előjövő vadsertés alfajta hazájokban »Collared« nével jelöltetnek. Nagyságuk csak 60 cmt., színük jégszürke, sárgás-fehér folttal, alakjuk hasonló a szelidéhez, de farkuk nincsen. Füleik rövidek, alig látszanak a sertékből. Táplálékuk: gyökér, gyümölcs, béka, gyík és kigyó; emellett a kukoricában és a cukor ültvényekben is nagy csarokat tesznek. A bűgás időszakában kettő van csak együtt. A koca kettőt fiadzik, a malacok igen kicsinyek, színük barnavörös. Később csoportokban járnak, egy falkában

*) Szakképzett fiatal barátunk első kísérletének ezen mutatványát szívesen közöljük, hogy Smidt Ádám szelleme ezen nagyfontosságú irodalmi tér sikeres művelésére és minél értékesebb termékkel gazdagítására buzdítsa. Szork.

van 20—100 db is. Ha egy meg lesz támadva a támadó ellen fordul az egész csapat, legyen az vadász vagy jaguár. Fogaikat, agyaraikat ilyenkor oly gyorsan használják, hogy alig lehet tőlük ép bírral elmenekülni.

Peruban, különösen a folyók mentén, igen sok elvadult sertést találunk, melyek majdnem hihetetlen testnagysággal bírnak és szintén igen veszélyesek.

Braziliában is igen sokféle sertés van, de a helytelen keresztezés folytán sok kórca keletkezett.

Észak-Amerikában a sertéseket a nagy kiterjedésű erdőkben hizlalják, elkövetnek mindent, hogy elérjék a helyes alakot és a kitűnő hizékony-ságot. E célra nemcsak az európai, hanem az ázsiai fajta is beviszik. Angliából a leicestersiri, berksiri, suffolki és az essex-i vitettek ki; ezeken kívül a nápolyi és kínai. Ezeket majd tisztán tenyésztik, majd keresztezik. A keresztezésekből származottak, bysfieldi, vaburni, bedfordi és mac-kaczi törzsek neve alatt ismeretesek. Már az 1851-iki évben az egyesült államokban (20.316,608) husz millió háromszáz tizenhatezer hatszányolc darab sertés volt. Mindig az erdőn tartatnak, csak a leületés előtt négyhéttel kerülnek haza. Itt a sertéskereskedés oly jelentékeny nagy, hogy nem lesz felesleges azt, egy pár példával illusztrálnom.

Már 1850-ben 1871330 darabot öltek más világrészek számára. A leületések csoportonként történnek, ezután házakba vitetnek, melyek külön e célra épültek. Ezen épületek közül csak egyről tesztek említést, ennek csupán füstkamrája olyan, hogy egyszerre 200 ezer kgr. sonka füstölhető meg benne, szerencsés tulajdonosa Duffield. Huszonnégy óra alatt 500 db sertés készül el itt teljesen a tengeri utra. Már 1849-ben harminc nagy és 21 kis sertés-olajgyár létezett. Ez évben 5 és fél millió kgr. sertészsír dolgoztatott fel olajjá.

Az amerikai fajtaokról beszélve, meg kell még emlékeznem a *Poland-Khina* sertésről, melyből tenyészetek már nálunk is vannak, pl a gf Esz-terházy-féle Tatán.

E fajta eredete nem ismeretes. Hazája Ohi-

oban keresendő. Itt volt található egy fajta, mely a polandi, foltozott kínai és bysfieldi keresztezésből származott. Ezek nem képeztek konstans fajtát és nem is hasonlítotak a mostani szép Poland-Khina sertésekhez. *Moore*, ki ott 1846-án telepedett, e fajtát szép eredményre jovitotta. Az új fajta jól hizott, gyorsan nőtt. Szine fehér-fekete foltokkal és ezek között vörhenyes szőőrökkel. Folytonos egyed kiválasztás által meg lett alapítva a mai híres tenyészet, melyet az amerikai gazdák *Poland-Khina* névvel jelöltek. Ennyit tudunk e fajta eredetéről. E sertésekkel történt kísérletek még hiányosak, ámbár ez ideig mindenütt megvannak velök elégedve.

Csapó Lajos.

(Vége követhet.)

Nyilt-tér. *)

*) E rovat alatt közzétekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:

HORVÁTH JÓZSEF.

Főmunkatárs: **DONGÓ GY. GÉZA.**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.**

II. sz. v. j.

Hirdetmény.

A s.-a-ujhelyi önkéntes tűzoltó egylet által építendő örtányánál előforduló kőműves, kőfaragó, ácscs, asztalos, lakatos, üveges, mázó és bádógos munkákra külön-külön versenytárgyalás lévén tartandó, felhivatnak mindazok, kik ezen munkanemek elkészítésére vállalkozni szándékoznak, hogy írásbeli zárt ajánlataikat f. évi május hó 12-ik napjáig aláírt elnöknél adják be.

A munkanemek műszaki leírása és a versenytárgyalási feltételek f. hó 6-ik napjától az örtányán megtekinthetők.

S.-a.-Ujhely, 1888. május 3-án.

Bydeskúthy Sándor,
egyleti elnök.

Háziasszonyaink figyelmébe!

A magyar ipar életrevalóságát

leginkább az bizonyítja, hogy oly elősmert jószágú termékeket képes létrehozni, mint a 12-20 milyen a

LENCK-KÁVÉ

mely illat és az alkatrészek kifogástalan minősége tekintetében felülmulja az összes eddig ismert kávépótlékokat s nem drágább, mint a legjobb külföldi pótkávék.

A **LENCK-kávé** kapható minden fűszerkereskedésben s ahol még nem volna, vagy a készlet elfogyott volna, a t. közönség követelje mint **magyargyártmányt**

Sátoralja-Ujhelyre és környékére nézve a gyár képviselője **Lichtenegger R.** ur Kassán.

H I R D E T M É N Y E K.

Schlick-féle vasöntöde és gépgyár-részv.-társaság

Budapestben,

KÖZPONTI IRODA: VI. Váci-körút 57., GAZDASÁGI GÉPOSTÁLY: Külső Váci-ut 1696-1699

Schlick-féle szabadalmazott

„Triumph”

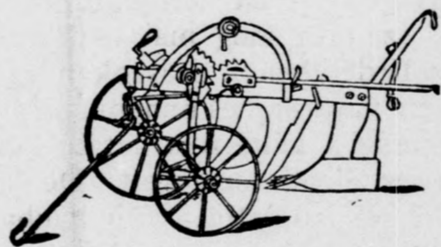
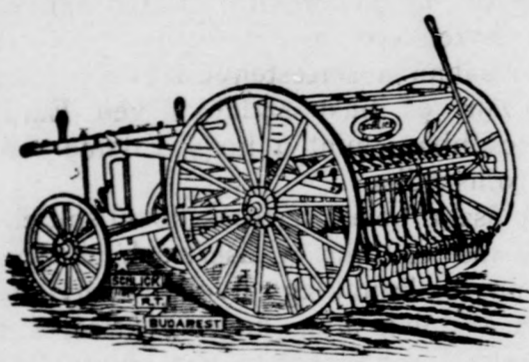
sorvetőgépek.

Legnagyobb kitüntetés

a vetőgépekre:

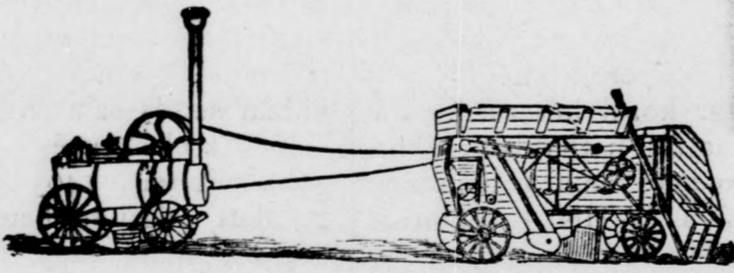
arany díszokmány a hatvani

nemzetközi ekeversenyen.

Schlick-féle szabadal. egyes-, royal-, kettős- és hármass-ekék, 2 első díj aranyérem és még három egyéb kitüntetés.

Schlick- és Vidats-féle ered. egyes-ekék, kapáló, töltőgép és porhányító ekék stb.

Gőzeséplők, járgányeséplők, gabonarosták, őrlőmalmok, takarmánykészítő és egyéb gazd. gépek

Előnyös fizetési feltételek

6-12 **Legolcsóbb árak. — Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.**

Hirdetmény.

Ezennel köztudomásra hozom, hogy eddigi üzlettársam **Brach Sámuel** ural szakítva, véle ez időszereint már semmi üzleti viszonyban nem állok, miért is mindennemű megrendeléseket csakis saját személyemhez intézni tisztelettel kérem.

S.-a.-Ujhely, 1888. ápril hó 10-én.

Ordner Félix,
kőbánya-bérlő.

4-4

Válasz

Ordner Félix úrnak.

Hogy ön mit tart a köztem és ön közt létező üzleti viszonyról, reám nézve egészen közönyös.

De üzleti ösmerőseimmel tudatni kívánom, hogy kőszállítási üzletemet a Zsolyomkai kőbányában ezután is épen úgy jogszerűen folytatni fogom, mint eddig folytattam.

S.-a.-Ujhely, 1888. ápril hó 17.

3-3

Brach Sámuel.

Harisnyakötő-gyár.

Alólirt, midőn arról értesitem a t. közönséget, miszerint f. hó 24-én **harisnyakötő-gyáramat** a Korona-utca és Széchenyi-tér szögleten (a tudakozóintézet tözsomszedságába) lévő **Steiner-féle** ház helyiségebe áthelyezem, egyszersmind ezen ipari üzletemet a nagyérdemű közönség becses figyelmébe azon hozzáadással van szerencsém ajánlani, hogy gyáromban készített munka, akár pamut vagy cérna, akár selyem szálakból legyen az készíve, csinosság és tartósságra nézve felülmul, minden ebbeli készítményeit, s azonfelül igen jutányos; mit mindazok, kik eddig is megrendeléseikkel engem szerencsésítették, teljes megelégedést tanúsítottak.

Ugyanez üzletágban tanítványokat is elfogadok.

S.-a.-Ujhely, 1888. ápril 20.

3-3

Klein Márkus.

Kávéházhelyiség változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Rácz-féle házban létezett

KÁVÉHÁZAMAT

a „Vörös Ökör” szálló **terménytőzsdé nagy termébe** tettem át és azt ott **újából berendeztem**, hol is naponta ugy hűsítő-, mint meleg italok mindig friss minőségben kaphatók.

A legjobb fekete kávé csakis nálam kapható.

A n. é. közönség pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Weinberger József,

kávész.

4-5

Heinisch' Schönheits-Crème N°1.

Bizonyítványok által a legmelegebben ajánlatik a bécsi klinika tanáraitól.

Ezen zsiradék 15 perc alatt lehámozza fájdalom nélkül a legfelső bőrréteget, megnyitja a likacsokat, eltávolítja a pattanásokat, ragyát, foltokat és hegedéseket; az arcz finom és üde színt kap. **Siker biztosítottatik. Ára 5 frt,** próbadoboz **3 frt.** Ezen gyönyörű szép arczbőr fentartatik, a 2. számú tejrémé **2 frt** és 3-mas számú növény-pouderral **2 frt.** Kapható a 200 év óta fennálló illatszertárban

Heinisch M.,

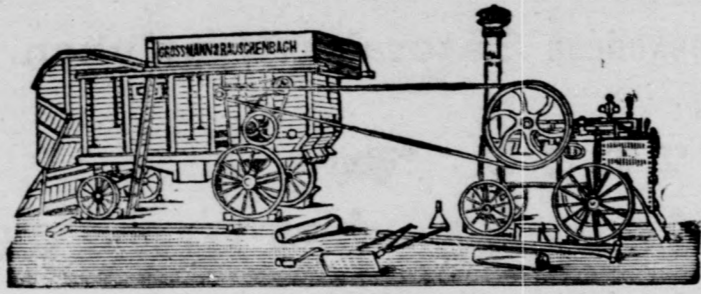
BÉCSBEN, II. ker., Praterstrasse 30. szám.

Szétküldés készpénz vagy utánvétellel.

Névre és címre vigyázni, ártalmas hamisítványoktól óvakodni kell.

UJ!

Szabadalmazott szeges gözcséplőgép

3½ és 4 lóerejű

fa-, szén- vagy szalmafűtésű gőzmozgonyok számára,
10 órai munkaképesség 4500—6000 kéve, teljesen tisztán elcsépelve és osztályozva,
sokkal csekélyebb szükséglet hajterő és fűtőanyagban,
tetemesen nagyobb és jobb munkaképesség,
könnyebb szállítás, mint a verőléczes gépeknél.

Arjegyzékek kívánatra.

Ezen gépeket erős szerkezetben gyártja és gyorsan, valamint előnyösen szállítja

GROSSMANN és RAUSCHENBACH

első magyar gazdasági gépgyár

Budapest,

külső váci-ut 7. szám.

4

A leleszi prépostság tulajdonát képező,
s Király-Helmecz községében lévő ugynevezett hivatalház, továbbá
a gépészeti lak, folyó évi május hó 23-án délelőtti 10 órakor Király-
Helmecz község házában, nyilvános árverés útján, a legtöbbet ígé-
rőknek, külön-külön el fog adatni.

Venni szándékozók az árverési feltételeket Leleszen a kormány-
zónál bármikor megtekinthetik.

A jószágkormányozóság.

Szlatvini savanyúvíz

„ANNA FORRÁS.”

Valamennyi ásványvíz között a leggazdagabb kettedszénsavas
lithion tartalmu savanyúvíz, a legkitünőbb eredménnyel alkalmaztatik
oly betegségeknek, melyek húgysavas kórhajlamon alapulnak, továbbá

kiváló asztali és üdítő ital borral,

mely nem feketedik meg, mindenkinek a legmelegebben ajánlható.

Egyedüli raktár S.-A.-UJHELYBEN:

BEHYNA TESTVÉREK kereskedésében,

hol savanyúvízem mindig friss töltésben, a legolcsóbban kapható.

Szlatvini kutkezelőség Szepes-Olasziban,
Majunke Gézánál.

Szőlőbirtokosok

figyelmébe ajánlom

a koncentrált műtrágya szőlőre alkalmazását

melyek a gyár által szavatolt

8—10% oldható villsav	2—3% salétrom légeny
3—3% amoniak légeny	12—14% kéns.haméleg(kali)

minőségi tartalmánál fogva a szőlőtőkének erőteljesebb
növést előmozdítja, jobb és bőségesebb termést biztosít,
és ezáltal a tőke a phylloxera kártékony pusztításának
több éveken át teljesen ellenáll.

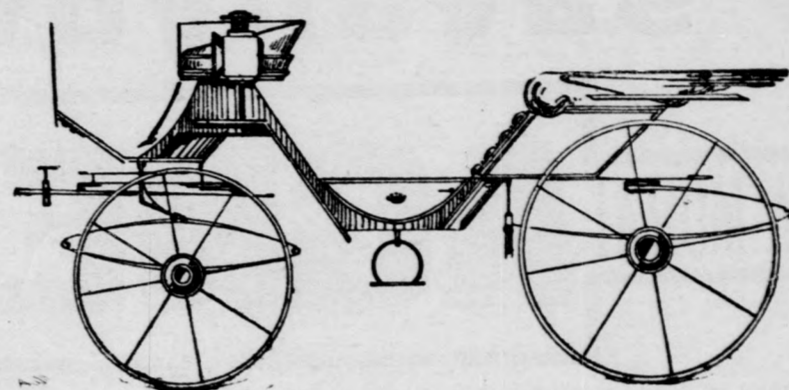
Megbízható minőségben 100 kilogramm 12 frt 50 krért,
nagyobb vételnél olcsóbban kapható.

(Egy tőkéhez 100 gramm 1/10 krajczárért szükséges.)

LINKESCH SAMU özv.

vasüzlet és különféle műtrágyák főraktárában
Eperjesen.

10—10

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására
hozni, hogy S.-a.-Ujhelyt, a kispiacon lévő

KOCSIGYÁRTÓ-MŰHELYEMBEN

mindennemű izlésteljesen készült **uj kocsik** kaphatók, vagy
megrendelhetők. Ócska kocsik becserejtetnek.

Megrongált kocsik pamlagozását, fényezését és javítását
a legizlésteljesebben eszközölöm.

Továbbá: vállalkozom mindennemű **mázolási** munkákra,
sima avagy a legszebb fantánzattal; **fényképekről** a legsike-
rültebb **életnagyságu képek** előállítására, kréta-rajzban; a
czim- és czégfestészet minden ágához tartozó munkák ké-
szítésére; **csillárok, lámpák, szobrok** stb. **bronzírozására**;
valamint **fürdő-kádak** és **vasbutorok fényezésére** a legjutá-
nyosabb árak mellett.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve maradtam
kiváló tisztelettel

Hericz Sándor.

Magyarország leghiresebb s legszén-
savdúsabb ásvány vize, a

SZOLYVAI POLÉNAI

mely savanyúvizek, borral vegyítve, a
legkellemesebb üdítő italt nyújtják;
gyomor- és idegbajokban gyors és ki-
tünő segélyt adnak; tüdő-, hörgbántal-
maknál, húgycsőhólyag hurutoknál és
járványos betegségek alkalmával kitünő
gyógyszert képeznek, — mindenkör
megrendelhetők

MARSALKÓ KÁROLY

munkácsi uradalmi ásványvízbérlőnél
Nyiregyháza; s kapható jelesb gyógy-
szertárakban, fűszerkereskedésekben és
vendéglőkben is.

Ne kockáztassuk reményünket!

Alólirt, ki a negyvenes évek óta foly-
tonosan az elemi csapások elleni biztosítá-
sokkal és jégkárrendezésekkel foglalkozom,
arra a meggyőződésre jutottam, miszerint
a régi földmivelők azonállítása, hogy „a viha-
ros telet ugyancsak viharos nyár szokta
követni” többnyire beteljesedett. Okunk van
tehát attól tartani, hogy a lefolyt zordon
telünk után viharos záporok által leszünk
e nyáron át is zaklatva, miért is minden föl-
dész, ki egész reményét a várandó természet-
ményeihez fűzi, ugyszólván bünt követ el,
ha remélendő terményeit az időjárás szeszé-
lyére bizza, holott csekély százalékos áldo-
zattal a jég ellen azt biztosíthatatja.

Ne várják tehát be a menydörgés mo-
rajanak ébresztését vagy a későbbi meg-
bánást, hanem igyekezzenek idejekorán hoz-
zálatni, mire én is, mint az **Osztrák „Phö-
nix” biztosító-társaságnak** megbízottja,
mérsékelt díjak és különös kedvező felté-
telek mellett, szolgálatomat a t. birtoko-
soknak tisztelettel felajánlom.

Friedlieber Albert,

Kossuth-utca 168. sz. Nyomárkay-féle ház.

3—3

Hirdetmény.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni,
miszerint **S.-a.-Ujhelyben, főutca Reichard-
féle házban**

Mücke Engelbert

czég alatt

keztyü- és sérvkötőgyári fióküzletet

nyitottam.

Mindenkor a legdivatosabb színű s
legjobb minőségű saját gyártmányu

férfi-, női- és gyermek-keztyü

glacé-, svéd-, mosó- és özbörből, valamint
sérvkötő minden fajtában, **szarvasbőr-ta-
karó, párna, nadrág, nadrágtartó, haris-
nyakötő** és minden e szakmába vágó czik-
kekkel a legnagyobb választékban fogok
szolgálhatni, ugyszintén **megrendeléseket**
és **javitásokat, mosást és tisztítást** a
legpontosabban eszközölök.

2—3

Mücke Engelbert.

Kereskedők jutalékban részesülnek,

Az első magyar általános biztosító társaság főügynöksége.

SZENTGYÖRGYI VILMOS

fűszeráru-, csemege-, bor-, ásványviz-, rövid- és diszműáru-kereskedése Sátoralja-Ujhelyben.

Szíves figyelembe ajánlja bel- és külföldi

EZ IDEI FRIS TÖLTÉSŰ
természetes ásványvizek és forrás-termények
GAZDAG FŐRARTÁRÁT.

Figyelmet fordítottam a vizek töltésénél, hogy az oly időben történjék, midőn a víz alkatrészeire többé a tavaszi föld árja befolyással nem lehet.

Az ásványvizek elhelyezésére és kezelésére különös nagy gond fordítottatik.

Árunkkal csakis a legkiválóbb minőségben s legjutányosabban szolgál.

Lovagló-, vadász-, utazó- és fürdőszerek.

Lópor és fűszerek raktára.

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS,

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő fensége József főhcg. és ő felsége Milán szerb király

asztalán rendes itallal szolgál.

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is ép úgy mint hazánkban általánosan a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógy-célokra, vagy tisztán mint asztalivizet előszeretettel használják, kérjük azt rövidítve

ÁGNES.

forrás néven kiszolgáltani. — A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szíves jóindulattal ajánlván, maradtunk teljes tisztelettel

az **ÁGNES**-forrás
kezelésére Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerházában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár

ÉDESKUTY L.

m. kir. és szerb kir. udvari ásványviz-szállítónál
BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Raktár Sátoralja-Ujhelyt: Behyna testvérek és Szentgyörgyi Vilmos urak kereskedéseikben. 2—12

Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

AZ ÉVI ELISZÁLLÍTÁS 2.000.000 PALACSK.

Hegedűk, hangszerek és összes felszerelv.

1888-iki friss töltésű

bel- és külföldi ásványvizek

a legjutányosabb árban kaphatók

REICHARD GYULA

kereskedésében S.-a.-Ujhelytt.

Ugyanott a **Carbolineum Avenarius** fafentartó olaj főraktára S.-a.-Ujhely és környékére, eredeti gyári áron. Fa-minták és nyomtatott utasítások kívánatra ingyen küldetnek.

„Azienda” bizt. társaság főügynöksége.

JELES MINŐSÉGŰ

Portland- és Román-cément

valamint

cémentlemezek

rendkívül olcsó

gyári áron mindig készletben kaphatók

Benczur mogyoróskai cementgyárának

kassai nagy raktárában.

Kérdések és rendelmények

levélben „Benczur cémentraktára Kassán” vagy sürgönyileg „Benczur Kassa” cím alatt kéretnek.

1242. sz.
Tk. 1888.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kertész Márton végrehajthatónak Szabó Imre végrehajtást szenvedő elleni 448 frt 33 kr. hátralékos tokekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, (a kir.-helmezi kir. járásbíró) területén levő, B.-Vécs községe határában fekvő a b.-vécsi 66. sz. tjkben A I 4-5. sor- és (616-617/b-3.) s (618-619/c.) hr. sz. a. Szabó Imre nevére jegyzett szántóföldre az árverést 1024 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi december hó 29-ik napján d. e. 10 órakor B.-Vécs községében a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10⁰/₁₀₀-át, vagyis 102 forint 40 krt készpénzben vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltani.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1888. évi február 26.

Kolos Gyula, kir. törvényszéki bíró.

31., 32., 136. sz. 1888.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szerencsi kir. bírószág 464., 465., 647./p. 88. számú végzése által Moskovics S. miskolczi cég javára 212 frt 30 kr., 265 frt 20 kr. toke, (melyekre 168 frt törlesztetett) Révész Alajos javára 13 frt 50 kr., Lesko János ellen 322 frt 90 kr. toke, ennek különböző időktől számítandó 6% kamatai és eddig összesen felszámítandó perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 1440 frtra becsült 4 ökör, 2 cséplőgép lőőre járgánnyal, 2 ökörűnő, 1 tehénből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 680., 753./1888. p. sz. kiküldés-rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Zomboron végre hajtást szenvedett lakásán leendő eszközölsére 1888-ik év május hó 9-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Kelt Szerencsen, 1888. évi ápril hó 26.

Hegymeghy László,
kir. bír. végrehajtó.

Czigelkai

LAJOS- forrás. Jódtartalmu alkal- muraitikus natronsa- vas ital. Elsőrendű Gyógyviz. Orvosi tekintélyek ál- tal kipróbálva és leg- jobbán ajánlván.	ISTVÁN- forrás. Legdusabb szik- és szénsav-tartalmu Borviz. Eloszlatja a gyomor- bajokat és előmozdit- ja az emésztést.
---	--

Gróf ERDŐDY ISTVÁN ö excellenciájának
forrás kezelősége
Czigelkán, Sárosmegye,